

VÁROSI KÖZLÖNY

KASSA SZAB. KIR. VÁROS HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség: Kassa, Városháza
I. emelet. Telefon 333.
Előfizetési díjak a városi pénztárba inté-
zendők.

Szerkeszti: RÖSSLER ISTVÁN tb. főjegyző.
Kiadja: Kassa szab. kir. város tanácsa.
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 6.— korona
Fél évre 3.— korona
Egyes szám —20 fillér

TAKÁCS MENYHÉRT.

Irta: Rössler István tb. főjegyző.

Jelen sorok megjelenésével egyidőben impozáns és lelkes ünnepségnek válik színhelyévé a pré-montrei kanonokok fehér és kiváltságos rendjének ősi vára: Jászó. Kassa város közönsége ma nyújtja át küldöttségileg a rend főpapjának, dr. Takács Menyhért prépost-prelátusnak, az Ő tiszteletre méltó személye iránt mindenkor érzett elismerésnek és hálának maradandó zálogát: a *díszpolgári oklevelet*.

Midőn e város törvényhatósági bizottsága előzetesen — a június hatodik közgyűlésben — ekként határozott, oly férfiút tüntetett ki a polgári erények legszebbikével és iktatott polgárai sorába, akinek neve tündöklő csillagként ragyog Kassa társadalmának egén!

A mai — realismussal telt — korban, amikor az emberiség tekintélyes része örömet és boldogságát a gyönyörök és élvezetek árjában keresi; amikor nyomorgó embertársai mellett érzéketlenül halad tova; akkor messze, a kor szelleme fölé emelkednek azok, akik fölös javaiknak részesévé teszik a mostoha sorsban levőket; akik találnak időt, s nem kimélve fáradságot, önzetlenül állnak a köz szolgálatába!

Ilyen férfiú Kassa legujabb díszpolgára!

Dr. Takács Menyhért főleg két irányban tette magát érdemessé a közönség hálájára.

Az egyik a *közművelődés*, a másik a *humanizmus*.

E kettő iránt nemcsak élénk érdeklődéssel, nemcsak erős érzéssel bír, hanem összpontosulva van benne a kezdeményező szellem, az alkotó erő és a mi mindezeket diadalra segíti: a fáradhatatlan tevékenység.

Mint a magyar nemzeti kultúra fölkelet bajnoka, újjászervezi városunkban a Közművelődési Egyesületet, s áldásosan működik a magyarosítás terén. Palotát emel a város falai között az ősi gymnasiumnak; tevékeny részt vesz a Kassán rendezett Rákóczi ereklie-kiállítás előmunkálataiban, mint a kiállítási nagybizottság díszelnöke. Védősége alá fogadja az Uránia munkásgymnasiumot, s igazi lelkes odaadással vezeti a Kazinczy-kör ügyeit; örökös díszelnökévé avatja az Országos Középiskolai Tanáregyesület Kassai Köre, s tudományos és irodalmi működésének elismerésül tiszteletbeli tagjává választja a Magyar Paedagogiai Társaság. S hogy betetőzze kulturális működésének nagy munkáját, mozgalmat indít a kassai egyetemnek visszaállítása érdekében. S bár a hosszú, húsz évre terjedő fáradozását idáig siker nem koronázta, ambíciója nem lankadt s a kassai egyetemnek ma is, továbbra is Ő egyik leglelkesebb harcosa.

E nagy munkák közepette páratlan áldozatkészséggel veti meg alapját az emberbaráti intézményeknek s ezáltal gyarapítja a jótékonyság legragyogóbb példáit.

Szervezi a József kir. hercegről nevezett Szanatórium Egyesület kassai bizottságát; részt kér a Felsőmagyarországi Gyermekkorház tervező munkájából és sikra száll az új korház mielőbbi létesítéséért.

Ha pedig e gyönyörű eszme majdan testet ölt s a monumentális palota kapui — remélhetőleg rövid időn belül — megnyílnak a szenvedő emberiség számára és abban hajlékot fog találni a szemgyógyászat is, úgy kétségtelen, hogy ebben is városunk e nagy fiának lesz nem csekély része.

Kicsi e keret arra, hogy dr. Takács Menyhért kassai szereplését kellőképen méltassuk, de e néhány sor is elég, hogy az Ő kiváló egyénisége, mindenkivel szemben változatlan és egyaránt lekötelező modora, egy példás életnek legyen a hirdetője.

* * *

A mai napon átnyújtandó díszpolgári oklevél szövege a következő:

9143/179. szám.

1913. kgy.

Mi, Kassa szab. kir. város törvényhatósági bizottságának a közgyűlése, tudtára adjuk mindazoknak, akiket az megillet, hogy mikor a mai napra összehívott közgyűlés megtartása céljából udvarházunk nagytermében megjelentünk és tanácsot tartottunk, megemlékeztünk arról, hogy:

dr. Takács Menyhért úr,

a premontrai kanonokok fehér és kiváltságos rendjének főpapja, a Keresztelő Szent-Jánosról címzett jászóvári és a vele királyilag egyesített Szent Keresztről nevezett leleszi s a Szent István első vértanu nevét viselő Nagyvárad-hegyfoki prépostságok apátja és süveges prépostja, a főrendiház örökös tagja stb. stb.,

városunk törvényhatósága területén évek hosszú sora óta mily nagy tudással, odaadó buzgalommal, el nem ernyedő kitartással és önzetlenséggel munkálkodik kulturális és emberbaráti intézményeink fejlesztésén és gyarapításán,

s hogy ugyanő kiváló szellemi és erkölcsi tulajdonságainak latba vetésével, mily éber szemekkel őrökdi állandóan e város közönsége egyetemének érdekei felett.

Mindezekről pedig megemlékezvén, *Öméltóságát* emez érdemeinek és ezekért a mi elismerésünknek és köszönetünknek maradandó jelül és zálogul

városunk díszpolgárává

őszinte érzéssel és lelkesedéssel egyhangulag megválasztottuk.

Ehhez képest *Öméltóságát*, szabad kir. városunk polgárai sorába beiktattuk, részésvén őt mindama jogokban, kiváltságokban és szabadalmakban, melyekre a többi kebelbeli polgárok az alkotmányos törvények és az előbbi idők dicső Királyai által adományozott kiváltságlevelek szerint jogosítvák.

Minek nagyobb hitelül és biznyságul ezt a polgári oklevelet hatósági szokott pecsétünkkel megerősítve kiadtuk.

Kassa szab. kir. város törvényhatósági bizottságának

folyó évi szeptember hó 18-án — csütörtökön — délután 4^{1/2} órakor tartott

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉSÉNEK

TÁRGYSOROZATA:

Sorszám. Tan. szám.

Előadó:

1. 16511. Az erdőhivatal előterjesztése fuvartelepek felállítása iránt Karsai erdőtan.

Az együttes bizottság a fenti előterjesztés előkészítése céljából a közgyűlést megelőzőleg 3^{1/2} órakor tartott ülést.

JEGYZŐKÖNYV

Kassa szab. kir. város törvényhatósági bizottságának
1913 szeptember 18-án megtartott rendkívüli közgyűléséről

Elnök: dr. Szentlélek Gyula polgármester.

Jelen voltak:

Beke Imre, Beller Károly, Blanár Béla dr., Blanár Zoltán, Deák Gyula, Engel Ármin, Fodor Jakab, Göntzy János, Grúz Frigyes, Halász Mihály, Halmi Béla dr., Hevessy Károly dr., Juhász Artur, Karsai Károly, Kérészy Zoltán dr., Kissváry Sándor, Klekner Emil, Korláth Ferenc, Kozák János, Kriebel Edgár dr., Láng Lajos, Littmann Arnold dr., Loósz Dezső, Mildner Ferenc, Patzauer Hugó, Rácz Ernő, Rélay Róbert, Rozsics Jenő, Rössler Richárd, Siposs A. Gyula, Siposs Aladár dr., Vandracsék Károly, Varga Bertalan, Varga Kálmán dr., Varga Kálmán, Vukovics Károly dr., Weisz Béla dr. bizottsági tagok.

16846/276. szám.

1913. kgy.

Dr. Szentlélek Gyula polgármester üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat, annak bejelentése után, hogy a főispán ur akadályozva van,

a mai napra összehívott rendkívüli közgyűlést megnyitottnak jelenti ki és egyben felkéri Karsai Károly erdőtanácsost a fuvartelepek létesítésére vonatkozó előterjesztésének megtételére.

16343/
16511/277. szám.

1913. kgy.

Karsai Károly erdőtanácsos ismertetővén az ügyet, előadja, miszerint egyrészt a folyó év május havától kezdődő és majdnem szakadatlanul a mai napig tartó esős időjárás miatt, másrészt a meg-

felelő fuvarerő hiánya miatt a város közönsége részére szükséges tűzifa szállításában mintegy 20.000 ürméterrel visszamaradt úgy, hogy a faraktári készlet ezidőszerint mindössze 2000 ürmétert tesz ki.

Minthogy pedig a bekövetkező fajsúlyos csakis az által akadályozható meg, ha a város a házilag fuvarozásra tér át, javasolja, miszerint a már kitermelt, valamint a jövőben kitermelendő tűzifa készlet könnyebb és olcsóbb leszállíthatása céljából 3 fuvartelep állíttassék fel és pedig Hernád-Szentistvánban 5, Hernádlakon 10, Kassabélán 4 pár lóból álló fuvarerővel. Előadja végül, hogy az építkezési költségek 16.500 koronát, míg a 19 pár ló beszerzési költségei a szükséges szerekkel és szerszámokkal fuvaronként 1000 koronával számítva 19.000 koronát tesznek ki.

A közgyűlés az együttes szakbizottságok és a tanács, mint állandó választmány javaslatára, több bizottsági tag hozzászólása után elhatározta, miszerint arra való tekintettel, hogy a fuvarozás házi kezelésbe vétele azonkívül, hogy mindig rendelkezésre áll, még fuvarbér megtakarítást is eredményez,

H.-Szentistvánban	5,
Hernádlakon . . .	10,
Kassabélán	4

pár lóból álló fuvartelep felállítását engedélyezi és e célból az építkezési és berendezési költségekre összesen szükségelt 39.500 koronának kölcsönképen való felvételére a város tanácsának felhatalmazást ad azzal, hogy a 16.500 koronát kitevő építkezési költségek 10 év alatt, míg a 19.000 koronában megállapított berendezési költségek 5 év alatt lesznek visszafizetendőek a költségelőirányzat IV. cím III. fő 2. alrovata terhére. A telepek építkezési munkálatainak azonnali foganatosításával s illetve házilag való elvégzésével, minthogy kisebb-szerű átalakítási munkálatokról van szó, a közgyűlés a városi erdőhivatal, míg a fuvarerők

beszerzésével az erdőhivatalt és Kossuth Lajos gazdasági tanácsost együttesen bizza meg.

Erről a város tanácsa a vonatkozó iratok kapcsán értesítendő.

Jegyezte: *Göntzy.*

16847/278. szám.

1913. kgy.

Ezzel a rendkívüli közgyűlés napirendje kimerítettén,

elnöklő polgármester a közgyűlés tanácskozását befejezettnek nyilvánítja és egyben a közgyűlés a jegyzőkönyv hitelesítésére határidőül folyó évi szeptember hó 20. napjának d. e 11 óráját tűzi ki, hitelesítő tagokul pedig dr. Blanár Béla, Beller Károly, Fodor Jakab, dr. Halmi Béla, dr. Kérészy Zoltán és Kissváry Sándor bizottsági tagokat küldi ki.

Jegyezte: *Göntzy.*

16848/ szám.

1913. tan.

Jegyzőkönyv

a hitelesítő tanács 1913. évi szeptember hó 20-án megtartott üléséről.

Jelen voltak:

Szentlélek Gyula dr. polgármester mint elnök, Kriebel Edgár dr. polgármester helyettes, főjegyző, Varga Kálmán, Vukovics Károly dr. tanácsnokok, Göntzy János és Láng Lajos aljegyzők, Beller Károly, Kérészy Zoltán dr. és Kissváry Sándor biz. tagok.

A 1913. évi szeptember hó 18-án megtartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve felolvastatván

a hitelesítő tanács azt hitelesítettnek jelenti ki s hiteles másolatban a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjeszteni rendeli.

K. m. f.

Göntzy János s. k. **Dr. Szentlélek Gyula** s. k.
jkwveető. polgármester.

HIREK.

Kassa a polgármesterek értekezletén. A Nagyváradon f. évi szeptember 29-én kezdődő polgármesteri kongresszuson Kassa városát Kriebel Edgár dr. polgármesterhelyettes fogja képviselni.

A városházáról. Blanár Antal városi számellenőr 4 heti szabadságát megkezdte.

A jog- és államtudományi továbbképző tanfolyam. A belügyminiszter az október 1. napján kezdődő harmadik jog- és államtudományi tanfolyamra 112

megyei és városi közigazgatási tisztviselőt hívott be. A tanfolyam október hó 15. napjáig tart.

Az évközben történt előlépés és az adó. Nagyon érdekes ítéletet hozott a közigazgatási bíróság pénzügyi osztálya abban a kérdésben, hogy a tisztviselői fizetés után már egyszer jogerősen megállapított kereseti adót lehet-e évközben felemelni abból az időkből, hogy az illető adóköteles évközben előlépett és magasabb fizetés élvezetébe jutott? A közigazgatási bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a *jog-erősen megállapított ilyen tisztviselői adót évközben semmiféle indokból emelni nem lehet.* A valószínűleg igen sok tisztviselőt érdeklő ítélet száma 29615/1912.

A sajátköltséges önkéntesek átalánya. Azon egyéves önkéntesek, akik saját költségükön szolgálnak, bizonyos összegért a kaszárnyában is kaphatnak lakást és ellátást szolgálati idejük alatt. Az ily önkéntesek által fizetendő átalány-összeget most hivatalosan megállapította a honvédelmi és a közös hadügyminiszter s erről értesítették a törvényhatóságokat. Az erre vonatkozó honvédelmi miniszteri körrendelet így szól:

A saját költségükön szolgáló egyéves önkéntesek által fizetendő évi átalány-összegek ez évi október 1-től kezdődően úgy a közös hadseregben, valamint a honvédségben is a további intézkedésig a közös hadügyminiszterrel a következőképpen állapítatnak meg: kincstári élelmezésért (beleértve a zsold) 334 korona, ruháért 121 korona, fegyverzetért és annak karbantartásáért 7 korona, legénységi felszerelésért 16 korona, kölcsönzött hátszlóért, beleértve az ellátást, vasalást, szolgálati pótdíjat és esetleges gyógykezelési költségeket is 702 korona, teljes lőfőlszerelésért a lovasságnál 32, a táborig tüzérségnél 29 korona.

Az iparossegédek bejelentésének kötelezettsége. A kereskedelmi miniszter legújabbán kimondotta, hogy az iparos segédjét csak a munkába lépéstől számított két hét leforgása alatt köteles bejelenteni és ha két hét múlva, tehát nem a munkába lépéstől számított két heti időben, hanem később jelenti be, akkor esik büntető kihágás alá. Továbbá csak az a segéd jelentendő be, aki állandó alkalmazásban van és azt sem kell bejelenteni, aki csak két heti próbaidőre volt alkalmazásban s azután otthagyta a szolgálatot

Katonai szolgálatra behívott cseléd szerződési viszonya. Fölmerült esetből kifolyólag illetékes felső helyről arról értesítették egyik vármegye alispánját, hogy a tartalékos vagy póttartalékos gazdasági cselédnek az új véderőtörvény 43. §-ának 2. és 3. pontja alapján kivételes tényleges szolgálatra történt behívása eseién is a behívott cseléd és gazdája között fennálló szolgálati szerződés az 1907. évi 45. törvénycikk 49. §-a értelmében megszűntnek tekintendő, mert a kivételes tényleges szolgálatot épen olyan fontos katonai szolgálathoz lehet tekinteni, mint a mozgósítás alkalmával történt behívást.

58000.
III/4. 1913. szám.

RENDELET

valamennyi törvényhatóságnak.

Az állati megbetegedések és elhullások bejelentése, a hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) állati betegségek megállapításáról szóló jegyzőkönyvek, időszaki jelentések, s az ily betegségek megszűntéről szóló végjelentések szerkesztése, felterjesztése, valamint az ily betegségek kimutatása, nyilvántartása és az óvintézkedések ellenőrzése tárgyában.

ELSŐ RÉSZ.

I. A megbetegedések és az elhullások bejelentése.

a) *Az állatbirtokosok, a mézárosok, a hentések, a pásztorok és a gyepmesterek bejelentési kötelezettsége.*

1. §. Az 1888. VII. t.-c. 23. §-ához képest az állatbirtokosok, a mézárosok, a hentések, a pásztorok, a gyepmesterek és mindazok, akik állatok gondozásával vagy felügyeletével vannak megbízva, kötelesek a községi előljárásnak (városi hatóságnak) azonnal bejelenteni, ha a birtokukban, illetőleg gondozásuk vagy felügyeletük alatt álló állat megbetegedett, kiirtatott vagy elhullott.

Nem kell bejelenteni a külső behatások (égés, lövés, szurás, vágás, döfés, rugás, elgázolás stb.) folytán létrejött sebzéseket, zuzódásokat és csonttöréseket. Az ilyen külső behatások folytán bekövetkezett elhullások vagy az ilyenek miatt történt kiirtások azonban bejelentendők.

Azok az állatbirtokosok, akik beteg vagy betegnek vélt állataikat állatorvossal vizsgálattják meg vagy állatorvossal gyógyittatják, a megbetegedéseket csak akkor kötelesek a községi előljárásnak (városi hatóságnak) azonnal bejelenteni, ha az állatorvos a megvizsgált vagy gyógykezelt állaton (hullán) olyan fertőző (ragadós) betegséget, avagy olyan fertőző (ragadós) betegségre utaló tüneteket észlelt, mely betegséget a „Földmívelési Értesítő“ című lapban hivatalból ki kell mutatni, illetőleg amely miatt óvintézkedéseket kell elrendelni; az állatok kiirtását és azok elhullását azonban a hullák ártalmatlanná tétele (szabályszerű eltakarítása) végett is minden esetben azonnal be kell jelenteni.

b) *A husvizsgálók bejelentési kötelezettsége.*

2. §. A husvizsgálók csak akkor kötelesek a községi előljárásnak (városi hatóságnak) azonnal jelentést tenni, ha az általuk megvizsgált állaton (hullán) olyan fertőző (ragadós) betegséget, avagy olyan fertőző (ragadós) betegségre utaló jelenségeket állapítanak meg, mely betegséget a „Földmívelési Értesítő“ című lapban

hivatalból ki kell mutatni, illetőleg amely miatt óvintézkedéseket kell elrendelni.

c) *Az állatorvosok bejelentési kötelezettsége.*

3. §. Az állatorvosok csak akkor kötelesek a községi előljárásnak (városi hatóságnak) azonnal jelentést tenni, ha az általuk megvizsgált vagy gyógykezelt állaton (hullán) olyan fertőző (ragadós) betegséget, avagy olyan fertőző (ragadós) betegségre utaló tüneteket állapítanak meg, mely betegséget a „Földmívelési Értesítő“ című lapban hivatalból ki kell mutatni, illetőleg mely miatt óvintézkedéseket kell elrendelni; az állatok kiirtását és azok elhullását azonban az állatorvosok is minden esetben azonnal bejelenteni tartoznak.

Annak megállapítása céljából azonban, hogy fenforog-e a csupán gyanított olyan fertőző (ragadós) betegség, melyet a „Földmívelési Értesítő“ című lapban hivatalból ki kell mutatni, a hullát magán állatorvos (és katonai állatorvos magányakorlat közben) egyáltalán nem, helyhatósági (községi, kör, városi) állatorvos pedig csak akkor boncolhatja fel, ha működési körének területén *belül* jár el.

Ha a magán állatorvos, illetőleg a működési körének területén *kívül* eljáró helyhatósági állatorvos (városi, községi vagy körállatorvos) a hullán látható külső tünetekből sem valamely hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) betegségre, sem annak gyanujára nem következtet és csupán boncolás közben veszi észre, hogy valamely hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) betegség vagy annak gyanuja forog fenn, az esetre köteles szabályszerű boncolási jegyzőkönyvet szerkeszteni, azt a községi előljárásnak (városi hatóságnak) a betegség bejelentése alkalmával átadni és a betegség nemének megállapításához szükséges testrészeket és szerveket a községi előljárásnak (városi hatóság) utján megőriztetni. A hulla egyéb részeinek ártalmatlanná tétele iránt az előljárásnak (városi hatóság) az érvényben lévő szabályok értelmében köteles eljárni.

Ha valamely helyhatósági (városi, községi, kör) állatorvos működési körének területén *belül*, avagy valamely m. kir. állatorvos működési körének területén *kívül*

magányakorlat közben vagy más eljárás alkalmával észlelt hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) betegséget vagy ilyen betegség gyanuját keltő tüneteket, köteles az állat (hulla) tüzetes megvizsgálása útján, szükség esetén a hulla boncolásával a betegség nemét megállapítani és erről 7. sz. minta szerint jegyzőkönyvet, a boncolásról szabályszerű boncolási jegyzőkönyvet, a fertőzött udvarokról pedig a 8. sz. minta szerint jegyzéket szerkeszteni (jegyzőkönyvi és jegyzék minta hiányában az azok szerkesztéséhez szükséges adatokat feljegyezni) s azokat az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvoshoz való betérjesztés végett a községi előjáróságnak (városi hatóságnak) a betegség bejelentése alkalmával átadni, egyúttal arról gondoskodni, hogy az előjáróság (városi hatóság) a hatáskörébe utalt óvintézkedéseket azonnal hajtsa végre.

Ha valamely m. kir. állatorvos magányakorlat közben vagy más eljárás alkalmával működési körének területén *belül* állapítja meg a hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) betegséget vagy annak gyanuját, akkor a jelen rendelet 8. §-a értelmében köteles eljárni.

Ha valamely m. kir. helyhatósági (városi, községi vagy kör) állatorvos avagy magánállatorvos sercegő üszköt, baromfikolerát vagy tyukpestist állapít meg, köteles ezt az illetékes községi előjáróságnak (városi hatóságnak) azonnal bejelenteni.

II. A községi előjáróság (városi hatóság) teendői.

a) A megbetegedések és az elhullások bejelentése.

4. §. A községi előjáróság, (városi hatóság) köteles a nála bejelentett vagy bármi uton tudomására jutott állatbetegséget (kivéve az 1. §. második bekezdésében említett betegségeket) és állatelhullást az I. foku hatóságnak és az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvosnak azonnal bejelenteni.

A jelentést meg lehet tenni szóbelileg (személyesen, küldőnccel, telefonon) írásban (postán, küldőnccel) és kiválóan fontos vagy sürgős szükség esetén táviratilag.

A jelentést az 1. és 2. sz. minta ¹⁾ szerint kell szerkeszteni és szóbeli jelentés esetén ezen mintákban megkivánt adatokat is be kell szolgáltatni. Ha a bejelentő fél előadásából a megbetegedés vagy az elhullás körülményei ki nem tűnnek, illetőleg ha a bejelentő a jelentéshez szükséges adatokat nem tudja bemondani, a községi előjáróságnak (városi hatóságnak) a helyszínen személyesen kell megbízható meggyőződést szerezni a tényállásról.

Ha a betegséget vagy annak gyanuját állatorvos jelentette be, az állatorvos által szerkesztett jegyzőkönyveket a községi előjáróság (városi hatóság) a saját

¹⁾ A minták közlését mellőzzük, miután a hatóság szükséges nyomtatvánnyal amugy is el van látva.

jelentésével a járási (városi) m. kir. állatorvoshoz köteles beküldeni.

Ha a betegséget nem állatorvos jelentette be, akkor ott, ahol a helyhatósági (városi, községi, kör) állatorvos van alkalmazva, mielőtt a községi előjáróság (városi hatóság) a tudomására jutott megbetegedést vagy elhullást az I. foku hatóságnak és a járási (városi) m. kir. állatorvosnak bejelentené, a helyhatósági állatorvossal köteles a betegség körülményeit és mibenlétét, illetőleg az elhullás okát megállapítani. Az állatorvos által a 7. sz. minta szerinti szerkesztett jegyzőkönyvet az esetleges boncolásról szerkesztett boncolási jegyzőkönyvet, valamint a fertőzött udvarokról a 8. sz. minta szerint szerkesztett jegyzéket a járási (városi) m. kir. állatorvoshoz küldendő jelentéshez kell csatolni.

Boncolás esetén a betegség nemének megállapításához szükséges testrészeket és szerveket a községi előjáróság (városi hatóság) által meg kell őriztetni, a hulla egyéb részeinek az ártalmatlanná tétele iránt a községi előjáróság (városi hatóság) az érvényben lévő szabályok értelmében köteles intézkedni.

b) Óvintézkedések.

5. §. Hogy a községi előjáróság (városi hatóság) az általa értesített I. foku hatóság és a járási (városi) m. kir. állatorvos helyszíni kiszállásáig, illetőleg intézkedéseig is milyen óvintézkedéseket köteles abban az esetben végrehajtani, ha valamely állaton (hullán) valamely fertőző (ragadós) betegség jelenségeit észleli vagy gyanítja, azt az illető fertőző (ragadós) betegségre vonatkozó külön rendelet írja elő.

III. Az állategészségügyi hatóságok és szakközegek teendői.

A) Az I. foku hatóság és a járási (városi) m. kir. állatorvos teendői.

a) A bejelentések kezelése és közlése.

6. §. Az I. foku hatóság a megbetegedésekről és elhullásokról szóló szóbeli (telefon) jelentéseket írásban is felvenni s amennyiben valamely jelentés csak a hatósághoz érkezett, azt a járási (városi) m. kir. állatorvossal azonnal közölni köteles. Viszont a járási (városi) m. kir. állatorvosnak is közölni kell az I. foku hatósággal a csupán hozzá érkezett jelentést.

b) Helyszíni kiszállás és a járási (városi) m. kir. állatorvos kirendelése.

7. §. Hogy az I. foku hatóság valamely fertőző (ragadós) betegség vagy az ilyen betegség gyanujának felmerülése esetén mikor köteles a helyszínére kiszállani, illetőleg oda a járási (városi) m. kir. állatorvost kiküldeni, azt az illető fertőző (ragadós) betegségre vonatkozó külön rendelet írja elő.

Ezen eseteken kívül az I. foku hatóság csak akkor küldheti ki a helyszínére, a járási (városi) m. kir. állat-

orvost, ha valamely nagyobb mérvet öltött és súlyosabb gazdasági kárt okozó más betegségről értesül.

Az I. foku hatóság a járási (városi) m. kir. állatorvosnak az idevonatkozó külön rendeletekben előirt kiküldését csak akkor mellőzheti, ha a fertőző (ragadós) betegséget vagy annak gyanuját maga az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvos állapította meg és jelentette be, avagy ha az illetékes m. kir. állatorvos a más állatorvos által megállapított kórisméhez az idevonatkozó jegyzőkönyvek tüzetes átvizsgálása után hozzájárul és végül, ha a járási (városi) m. kir. állatorvos a helyszini kiszállást a helyi viszonyok és egyéb körülmények mérlegelése után szükségesnek nem véli.

A járási (városi) m. kir. állatorvos helyszini kiküldetésére vonatkozó esetleges szóbeli rendelkezést írásban is mindig ki kell adni.

c) Hatósági óvintézkedések.

8. §. Hogy az I. foku hatóság miként köteles intézkedni abban az esetben, ha olyan fertőző (ragadós) betegség vagy olyan betegség gyanuja állapított meg, melyet hivatalból ki kell mutatni, illetőleg óvintézkedéseket kell elrendelni, azt az illető fertőző (ragadós) betegségre vonatkozó külön rendelet írja elő. Ha a helyszini kiszállás elrendelése esetén az I. foku hatóság vezetője vagy annak helyettese a helyszínére ki nem megy, az esetre az idevonatkozó külön rendeletekben az illető fertőző (ragadós) betegségre előirt és az I. foku hatóság hatáskörébe utalt óvintézkedéseket a helyszínére kiküldött m. kir. állatorvos rendeli el és hajtja végre.

Ugyan így jár el az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvos akkor is, ha a betegséget vagy annak gyanuját nem hatósági kirendelés folytán, hanem magángyakorlat közben vagy más eljárás alkalmával a helyszínén állapította meg.

Az I. foku hatóság, illetőleg a járási (városi) m. kir. állatorvos azonban a 15. sz. minta figyelembe vételével írásba foglalva is közölni köteles az előljárással (városokban az erre illetékes közeggel) azokat az óvintézkedéseket, melyeket a betegség vagy gyanujának megállapítása esetén az illető fertőző (ragadós) betegségre vonatkozó külön rendelet alapján elrendelt.

A helyszinén eljáró m. kir. állatorvos egyuttal köteles kitanítani az előljárásságot a kiadott rendelkezésekre s arra, hogy azok betartását miként ellenőrizze s hogy a tapasztalt visszaéléseket (kihágásokat) azonnal jelentse be az I. foku hatóságnak. Ki kell tanítani az előljárásságot arra is, hogy a fertőzött udvarok állatállományának jegyzékét, (17. §.) és a betegség fennállásáról az időszaki kimutatást (18. §.) miként vezesse, hogy az utóbbit mikor terjessze be az I. foku hatósághoz s hogy a mennyiben a betegség járványossá válik, ezt azonnal jelentse be az I. foku hatóságnak és a járási (városi) m. kir. állatorvosnak.

Végül ki kell tanítani az előljárásságot a zárlat feloldásának előfeltételeiről s arról is, hogy a fertőtlenítést mikor és miként hajtassa végre. (21. §.)

d) A betegség megállapításáról küldendő jelentések és értesítések (levelezőlapok).

9. §. Az eljáró m. kir. állatorvos köteles a keleti marhavésznek vagy gyanujának, továbbá a ragadós tüdőlobnak vagy gyanujának hatósági megállapítását a 4. sz. minta szerinti állami távirattal, a hivatalból kimutatandó többi fertőző (ragadós) állati betegség és pedig ezidőszerint a lépfene, a veszettség, a takonykór, a ragadós száj- és körömfájás, a juhhimlő, a tenyészbenáság, az ivarszervi hólyagos kiütés (kifejezetten jelezve, hogy egypatás állaton vagy szarvasmarhán állapított-e meg), lőrühkór, (szamarak és öszvérek rühkórja), a juhruhókór, a sertésorbánc, a sertéspestis, (sertésvész) és a bivalyvész hatósági megállapítását pedig az 5. sz. minta szerinti szelvényes levelezőlapon a megállapítás napján a vezetésem alatt álló miniszterium állategészségügyi főosztályának bejelenteni és pedig, ha az illető községben posta (távirda) van, a levelezőlapot, illetőleg a táviratot a helyszinéről elküldeni.

A hivatalból kimutatandó betegségeken kívül a sercegő üszköt, a baromfikolerát és a tyukpestist is köteles az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvos az 5. sz. minta szerinti portómentes levelezőlapon a vezetésem alatt álló miniszterium állategészségügyi főosztályának bejelenteni, ha ezen betegségeket ő maga, vagy pedig valamely más állatorvos állapította meg.

A szelvényes levelezőlapot elküldés előtt pontosan ki kell tölteni, a levelezőlapot és a szelvényt különkülön alá kell írni és a levelezőlap cimoldalát az elküldő m. kir. állatorvos festéknyomatu pecsétjével el kell látni. A szelvényes levelezőlap elküldését postakönyvbe nem kell bejegyezni, a postahivatal által lebélyegzett szelvényt azonban vissza kell tartani s az illető ügyre vonatkozó iratok közt meg kell őrizni.

A hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) állati betegségek, valamint a sercegő üszök, a baromfikolera és a tyukpestis megállapításáról az eljáró m. kir. állatorvos a 6. sz. minta szerinti portómentes levelezőlapon a megállapítás napján értesíteni köteles a fertőzött községgel (várossal) közvetlenül határos községeket és városokat, továbbá a törvényhatósági m. kir. állatorvost és a fertőzött község (város) elsőfoku hatóságának területével közvetlenül határos járások és városok I. foku hatóságához beosztott m. kir. állatorvosokat.

A lovakra veszedelmes fertőző (ragadós) betegség vagy gyanujának megállapításáról a fertőzött község (város) területén vagy környékén legközelebb állomásozó katonai állomásparancsnokságokat, állami mentelep-parancsnokságokat és m. kir. csendőrörst csak akkor kell értesíteni, ha ezt az illető fertőző (ragadós) betegségre vonatkozó külön rendelet előírja.

Ezeket a levelezőlapokat a postakönyvbe be kell jegyezni és postakönyv mellett kell postára adni.

e) *A betegség gyanujának megállapításáról szóló jegyzőkönyv.*

10. §. Ha az eljáró m. kir. állatorvos csupán valamely fertőző (ragadós) betegség gyanuját képes megállapítani, akkor a 3. sz. minta szerint erről jegyzőkönyvet kell szerkeszteni. Köteles azonban az ilyen esetekben is az eljáró m. kir. állatorvos a 7. sz. minta szerinti jegyzőkönyvhöz szükséges adatokat jegyzékbe venni oly célból, hogy ha utóbb a betegség határozottan megállapítottatik, ne kelljen a jegyzőkönyv megszerkesztése végett a helyszínére újból kiszállani.

A betegség gyanuja esetén az eljáró m. kir. állatorvos késedelem nélkül intézkedni köteles az iránt, hogy a betegség felforgása vagy fenn nem forgása az illető fertőző (ragadós) betegségekre vonatkozó külön rendeletben előirt módon (felülvizsgálat, megfigyelés, leölés és boncolás, vagy diagnosztikai eljárás vagy górcsővi vizsgálat útján) kétségtelenül megállapítottatik.

Ha a betegség gyanuja boncolás útján állapítottatik meg, erről szabályszerű boncolási jegyzőkönyvet kell felvenni s azt az eljárási jegyzőkönyvhöz kell csatolni. Kiegészítő része továbbá az eljárási jegyzőkönyvnek a hatósági intézkedéseket magában foglaló rendelet. (8. §.)

Ha a betegség neme utólag határozottan megállapítottatik, az eljárási jegyzőkönyvet mellékleteivel együtt a 7. sz. minta szerinti jegyzőkönyvhöz kell csatolni, ellenkező esetben pedig a járási (városi) m. kir. állatorvos az eljárási jegyzőkönyvet mellékleteivel együtt, a törvényhatósági m. kir. állatorvos útján, átvizsgálás végett felterjeszti a ker. m. kir. állategészségügyi felügyelőhöz.

f) *A betegség megállapításáról szóló jegyzőkönyv. Boncolási jegyzőkönyv. A fertőzött udvarok jegyzéke. Helyszínrajz.*

11. §. Ha valamely hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) betegség a vizsgálat vagy a bejelentési adatok alapján vagy akár diagnosztikai eljárás, akár felülvizsgálat útján határozottan megállapítottatik, erről amennyiben az még meg nem történt volna (3. §.) a 7. sz. minta szerint jegyzőkönyvet kell szerkeszteni.

A jegyzőkönyv kiegészítő részét alkotja:

1. az esetleges boncolásról szóló boncolási jegyzőkönyv, amelynek tartalmaznia kell a boncolás fogantatásának helyét, napját, az állat birtokosának nevét és házszámát, az állat pontos leírását (szin, jegy, bélyeg, kor, ivar), fajtát, az elhullás (kiirtás, leölés) napját s amennyiben az állat hatósági rendeletre irtatott ki (öletett le), a rendelkező hatóság nevét, továbbá azt, hogy az állat mint beteg, betegsége gyanus vagy mint fertőzésre gyanus irtatott-e ki, végül a külső vizsgálat alkalmával talált kóros elváltozások pontos leírását, a

hullabontáskor a belső vizsgálat alkalmával talált kóros szerveknek és azokban talált elváltozásoknak pontos leírását és a boncoláskor megállapított betegségeknek vagy betegség gyanujának megnevezését (körjelzést).

Boncolási jegyzőkönyvet a jelen rendelet 3., 10. §-ában meghatározott eseteken kívül akkor kell szerkeszteni:

a) ha a betegség, a betegség gyanuja vagy a betegséggel való fertőzés gyanuja miatt olyan állat öletik le hatósági rendeletre, amely állatért a kártalanítás kérdésében határozathozatalnak van helye, vagyis, ha arról van szó, hogy az állatért jár-e állami kártalanítás vagy sem;

b) keleti marhavész, ragadós tüdőlob vagy ezen betegségek gyanujának megállapításakor és pedig tekintet nélkül arra, hogy a felforgó esetben jár-e állami kártalanítás vagy sem;

c) ha hivatalból vagy a fél kérelmére felülvizsgálat szüksége merül fel;

d) ha a boncolási jegyzőkönyv felvételét az érdekelt fél kéri, ilyenkor azonban az eljáró állatorvos a fél terhére a boncolási jegyzőkönyv szerkesztéséért az 1900. évi 95000 sz. végrehajtási rendelet 181. §-ának VII. fejezetében megállapított díjakat számíthatja fel.

A hivatalból felvett boncolási jegyzőkönyvről csak a hatóság adhat ki másolatot.

2. A betegség megállapításáról szóló jegyzőkönyv kiegészítő részét alkotja továbbá a fertőzött udvarokról szerkesztendő jegyzék. Ezt a 8. sz. minta szerint másoló papirossal két példányban kell kiállítani; az egyik példányt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni, a másik példányt a községi előjáráságnak (városi hatóságának) kell átadni.

A jegyzék elkészítése mellőzhető, ha ragadós száj- és körömfájás, avagy juhhimlő esetén a község (város) egész szarvasmarha-, illetőleg juhállománya beoltatott (mesterségesen befertőztetett).

3. Kiegészítő része a jegyzőkönyvnek a vázlatos helyszínrajz, melyet olyan esetekben kell szerkeszteni, amikor a betegség járványossá válik s a zárlat a községnek (városnak) csakis egy-egy külön területére lett elrendelve, avagy, ha valamely terület a zárlatból ki lett rekesztve. A vázlatos helyszínrajzon a község (város) határát, a belterületet, a fertőzött helyeket, a kirekesztett területet s annak természetes határait meg kell jelölni.

4. Végül a betegség megállapításáról szóló jegyzőkönyvhöz kell csatolni az elrendelt intézkedésekről kiadott írásbeli rendeletet (8. §.), s

5. ha előzőleg csupán a betegség gyanuja állapítottatik meg, az arról felvett jegyzőkönyvet (10. §.).

Ha a fertőző (ragadós) betegség hatósági megállapítása után az a fertőzött község (város) más udvaraiban (helyein) is megállapítottatik, új jegyzőkönyvet szerkeszteni nem szükséges.

Az eljáró m. kir. állatorvos a jegyzőkönyvet mellékleteivel együtt feltes hatóságának adja át.

g) *A betegség eredetének és elhurcolásának nyomozása alapján teendő intézkedés. A mulasztások megtorlása és a jegyzőkönyv felterjesztése.*

12. §. Az I. foku hatóság a betegség gyanujáról, illetőleg a fertőző (ragadós) betegség megállapításáról szóló jegyzőkönyv adatai alapján, amennyiben az még nem történt volna, az illető fertőző (ragadós) betegségre előírt módon intézkedik s abban az esetben, amidőn megállapított, hogy a beteg vagy betegségre gyanus állatok azon időpontban belül, amely időpontra a fertőzés visszavezethető, más községből (városból) hozattak be, avagy kiderül, hogy beteg, betegségre gyanus vagy betegséggel való fertőzés gyanujában álló állatok más község (város) területére hajtottak vagy szállítottak el, annak a községnek (városnak) előljáróságát (város hatóságát), amelyből a betegség elhurcoltatott, illetőleg amelybe a beteg, betegségre gyanus vagy betegséggel való fertőzés gyanujában álló állatok elhajtottak vagy elszállítottak, a helyszíni vizsgálat teljesítése, a netáni titkolások kiderítése és a szükséges óvintézkedések foganatosítása végett az adatok pontos közlése mellett közvetlenül értesíti, amennyiben pedig a kérdéses községek saját hatósága területén fekszenek, az óvintézkedéseket saját hatáskörében rendeli el.

A betegség késedelmes bejelentése vagy bejelentésének elmulasztása, valamint más kihágások és elmulasztások elkövetése esetén, továbbá akkor is, ha a községi előljáróság az előzetes óvintézkedéseket nem hajtotta végre, az I. foku hatóság a mulasztók ellen a megtorló eljárást folyamatba teszi.

Végül megvizsgálja a m. kir. állatorvos által elrendelt óvintézkedéseket és szükség esetén azokat kiegészíti vagy módosítja s amennyiben hatóságának területe határos Ausztriával, a fertőző (ragadós) betegség megállapításáról a határos osztrák kerület I. foku közigazgatási hatóságait a 115950/1907. sz. f. m. rendelet értelmében táviratilag értesíti.

Az I. foku hatóság a jegyzőkönyvet az írásban kiadott rendelet (8. §.) egy példányával s ha előzőleg a betegség gyanuja állapított meg, az erről szóló jegyzőkönyvvel (10. §.) együtt legkésőbb két (2) napon belül a II. foku hatósághoz felterjeszteni köteles. A jegyzőkönyv többi melléklete az esetleges kártalanítási határozat, az időszaki kimutatások, a járványzárlat kiterjesztés és a szállítási engedélyek elbírálásánál leendő felhasználás végett az I. foku hatóságnál tartandó vissza.

h) *Más községből behurcolt betegség esetén követendő eljárás.*

13. §. Ha valamely községben (városban) a hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) betegség csakis más községből (városból) behozott állaton *azonnal a behozatal alkalmával*, avagy az illető betegségnek a behozatal napjától számított *legrövidebb lappangási idején belül* állapított meg és így kétségtelen, hogy a

fertőzés nem abban a községben (városban) történt a hová a beteg, vagy betegségre gyanus állat behozatott, továbbá kétségtelenül beigazolást nyer az is, hogy az ilyen állat az elkülönítés helyéül szolgáló udvarban (tanya, major, pusztá stb.) levő állatokon kívül a helybeli állatállománnyal nem érintkezett, az esetre, amennyiben a fertőzött udvarban levő és az illető betegség iránt fogékony összes állatok a betegség megállapításáig elhullottak, avagy a betegség megállapítása után azonnal levágnak, vagy — amennyiben annak az illető betegségre vonatkozó külön rendelet szerint helye van — levágás céljából engedély mellett más községbe (városba) azonnal elszállíttatnak s a fertőtlenítés végrehajtott, az illető község (város) nem tekinteti a megállapított betegséggel fertőzöttnek. Ilyen esetekben a betegség megállapításáról szóló levelezőlap jegyzetbe be kell írni, hogy a jelen rendelet alapján a község nem tekinthető fertőzöttnek, mert a betegség behurcoltatott. A 7. számú minta szerinti jegyzőkönyvet ilyen esetben is meg kell szerkeszteni, végjelentés azonban nem szükséges.

Ha az előbb felsorolt előfeltételek nem állanak fenn, vagy a betegség a fertőzött udvaron kívül más udvarban (tanyán, majorban, pusztán stb.) is fellép, a községet (várost) az illető betegséggel fertőzöttnek kell tekinteni és az előírt óvintézkedéseket alkalmazni kell.

A behozott állat származási helyén azonban az előírt óvintézkedéseket minden esetben foganatosítani kell.

Ha valamely községbe (városba) csupán valamely betegséggel való fertőzés gyanujában álló állatok hozattak be, a községet (várost) csak akkor kell fertőzöttnek tekinteni, ha ott a betegség megállapított.

B) A II. foku hatóság teendői.

a) *Intézkedés és a betegség megállapításáról szóló jegyzőkönyv felterjesztése.*

14. §. A II. foku hatóság a betegség megállapításáról hozzá beérkezett jegyzőkönyvet a törvényhatósági m. kir. állatorvosnak, mint szakelőadónak adja ki, aki azt mellékleteivel együtt átvizsgálja, az átvizsgálás megtörténtét a megjegyzések című pontnál bejegyzni s amennyiben az iratokat rendben találja, a felterjesztés szövegét a jegyzőkönyv hátlapjára rávezeti s azokat aláírás és a vezetésem alatt álló ministerium állategészségügyi főosztályba való felterjesztés végett felettes hatóságának átadja.

Ha az illető fertőző (ragadós) betegségre vonatkozó külön rendelet szerint bizonyos óvintézkedéseket a II. foku hatóságnak kell elrendelnie, avagy ha a törvényhatósági m. kir. állatorvos a jegyzőkönyv átvizsgálása alkalmával hiányokat talál, vagy az óvintézkedések kiegészítését vagy módosítását tartja szükségesnek, felettes hatóságának előterjesztést tesz a hiányok pótltatása vagy a szükséges intézkedések és módosítások elrendelése iránt és a megfelelően kiegészített iratokat a pótló-

leg tett intézkedésekkel együtt az előbb említett módon feldolgozva felterjesztés végett felettes hatóságának átadja.

A II. foku hatóság a jegyzőkönyvet mellékleteivel és a netáni pótlásokkal és kiegészítő intézkedéseivel együtt késedelem nélkül felterjeszteni köteles a vezetésem alatt álló minisztérium állategészségügyi főosztályához.

b) A „Vármegyei Hivatalos Lap“-ban való kimutatás.

15. §. A törvényhatósági m. kir. állatorvos a hozzá beérkezett és vele közölt jelentések alapján betegségenként és járások szerint csoportosítva jegyzékbe veszi a működése területén fekvő azokat a községeket és városokat, amelyek valamely hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) betegséggel vannak fertőzve és a jegyzéket a „Vármegyei Hivatalos Lap“-ban hetenként való közlés végett a hivatalos lap szerkesztőjének megküldi.

II. A szomszédos községek (városok) teendői.

16. §. Ha valamely községi előljáróság (városi hatóság) arról nyer értesítést, hogy az illető községgel (várossal) közvetlenül határos valamely községben (városban) hivatalból kimutatandó, avagy óvintézkedés tárgyú szolgáló olyan fertőző (ragadós) betegség lépett fel, melytől az illető község (város) még mentes, abban az esetben ezt a körülményt, amennyiben a betegség marhalevél kötelezettség alá tartozó állaton állapított meg, a marhalevélkezelőnek azonnal tudomására hozni és egyuttal a lakosságot az állati betegségek és elhullások pontos bejelentésére a szokásos módon figyelmeztetni köteles.

V. A fertőzött udvarok állatállományának jegyzéke.

17. §. A fertőzött udvarokról és azok állatállományáról a községi előljáróság (városi hatóság) a 8. sz. minta szerint jegyzéket köteles vezetni, melyre nézve az adatokat — a jegyzék egy példányát — a betegség megállapítása alkalmával a járási (városi) m. kir. állatorvos adja át 11. §.) a községi előljáróságnak (városi hatóságnak.)

Az állatbirtokosok a fertőzött udvar stb. állatállományában előforduló mindennemű apadást (elhullás, leölés, elvérzés, eladás, elszállítás stb.) és szaporodást kötelesek a községi előljáróságnak (városi hatóságnak) bejelenteni, aki az adatokat a jegyzékbe bevezetni köteles.

A községi előljáróság (városi hatóság) időközönként helyszíni vizsgálatokkal meggyőződnie köteles arról, hogy az állatbirtokosok (pásztorok), a bejelentési kötelezettségnek eleget tesznek-e és a jegyzéket a tényleges állapotnak megfelelően helyesbíti.

A jegyzék vezetése mellőzhető, ha ragadós száj- és körömfájás, avagy juhhimlő esetén a község (város) egész szarvasmarha, illetőleg juhállománya beoltott (mesterségesen befertőztetett)

A községi előljáróság (városi hatóság) pontosan közölni köteles a marhalevélkezelővel, hogy mely udvarokban stb., kinek és milyen fajú állatai különítették el és helyezték zár alá.

VI. Időszaki kimutatás a betegség állásáról.

18. §. A községi előljáróság (városi hatóság) köteles a lezárt udvarokról vezetett jegyzék adatai alapján a 9. számú minta szerint a betegség állásáról nyolc naponként kimutatást szerkeszteni és azt közvetlenül az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvosnak beküldeni.

A járási (városi) m. kir. állatorvos ezeket a kimutatásokat átvizsgálja és abból az adatokat a ragadós betegségekről szóló nyilvántartásba bejegyzi.

VII. A betegség tartama alatt a helyszíni kiszállások és a betegség járványának megállapítása.

19. §. Oly helyekre, hol a veszélyeztetett értékebb állatállománynak a fertőzéstől való megóvása vagy egyéb állategészségügyi és gazdasági tekintetben fontosabb körülmények hathatósabb védekezést tesznek szükségessé, a járási (városi) m. kir. állatorvos időközönként, hatóságának előzetes hozzájárulásával a betegség tartama alatt is kiszáll és személyesen győződik meg arról, hogy miképen hajtathat végre a betegség elfojtására és továbbterjedésének megakadályozására tett hatósági intézkedések.

Az olyan esetekben, amikor a járási (városi) m. kir. állatorvos a községi előljáróság (városi hatóság) jelentéséből, vagy pedig az előljáróság által a betegség állásáról küldött kimutatásból arról győződik meg, hogy a fertőzött udvarok, illetőleg beteg állatok számánál fogva a betegség járványossá vált, minden esetben javaslatba hozza a helyszínére való kirendelését és a helyszínén megállapítja, hogy a betegség tényleg járványos-e és a járvány megállapítása esetén, amennyiben az I. foku hatóság vezetője, vagy annak helyettese nincsen a helyszínén, foganatosítja az illető fertőző betegségekre vonatkozó külön rendeletekben a járvány eseteire előírt és az I. foku hatóság hatáskörébe utalt óvintézkedéseket.

Ha a betegség annak megállapításáról szerkesztett jegyzőkönyv felterjesztése után vált járványossá, ezt a körülményt a járási (városi) m. kir. állatorvos az illetékes törvényhatósági m. kir. állatorvosnak és az állategészségügyi felügyelőnek, valamint a földmivelésügyi minisztérium állategészségügyi főosztályának az előírt levelezőlapon azonnal bejelenteni köteles.

VIII. A törvényhatósági m. kir. állatorvosok és az állategészségügyi felügyelők ellenőrzési kötelezettsége.

20. §. A törvényhatósági m. kir. állatorvos (a budapesti kerületi m. kir. állatorvos) és a m. kir. állat-

egészségügyi felügyelő, az elrendelt óvintézkedések betartásának ellenőrzése végett tartozik *időként és váratlanul* kiszállni azokba a községekbe (városokba), melyek keleti marhavésszel, ragadós tüdőlobbal, ragadós száj- és körömfájással avagy sertésvésszel, habár szórványosan is, más hivatalból kimutatandó betegséggel pedig járványosan fertőzve vannak, avagy a melyekben, habár a betegség nem is járványos, fontos állategészségügyi érdek az ellenőrzést szükségessé teszi.

Az ellenőrző vizsgálat alkalmával észlelt hiányok, mulasztások és visszaélések megszüntetése iránt a vizsgálatot teljesítő törvényhatósági m. kir. állatorvos (budapesti kerületi m. kir. állatorvos), illetőleg állategészségügyi felügyelő megfelelő módon intézkedni s intézkedéseit, valamint a tapasztalt mulasztásokat és visszaéléseket (kihágásokat az I. foku hatóságnak azonnal bejelenteni köteles, hol is szükség esetén az illető betegségre vonatkozó jegyzőkönyveket, jegyzéket, kimutatókat, rendelkezéseket és helyszinrajzokat betekinthesi s azokra vonatkozó észreveteleit a járási (városi) m. kir. állatorvossal közölheti.

IX. Zárlat feloldás és a betegség megszüntté nyilvánítása

A) A községi előljárási (városi hatóság) teendői.

Fertőtlenítés.

21. §. Ha a községi előljárási (városi hatóság) arról győződik meg, hogy valamely fertőző (ragadós) állati betegségre nézve az ide vonatkozó külön rendeletekben előirt szabályok szerint az udvar stb. zárlat feloldásának előfeltételei bekövetkeztek, azonnal intézkedni köteles, hogy az állatbirtokos a fertőzött udvarban stb. levő fertőzött istállót (ól, akol, karám, cserény) az ide vonatkozó külön rendeletekben előirt módon saját költségén záros határidőn belül fertőtlenítse.

Ha az állatbirtokos a fertőtlenítést záros határidőn belül nem hajtja végre, erről köteles az előljárási (városi) hatóságnak azonnal jelentést tenni, mely az 1888. évi VII. t.-c. 150. §-ába ütköző kihágás miatt az eljárást megindítani és a fertőtlenítést az állatbirtokos költségére hivatalból foganatosítani tartozik.

Ha valamely községben (városban) a betegséget titkolták és ennek következtében nem lehet pontosan megállapítani, hogy mely udvarok stb. voltak fertőzve, az esetre az I. foku hatóság a betegség megszüntté nyilvánítása előtt a szükséghez mérten azokban az udvarokban is elrendelheti a fertőtlenítést, amelyekben nem állapított ugyan meg a betegség, de amelyekben az illető betegség iránt fogékony állatok tartottak.

A fertőtlenítés pontos keresztülvitelét az előljárási (városi) hatóság ott, ahol helyhatósági állatorvos van alkalmazva, ez utóbbi ellenőrizni s ha a fertőtlenítés befejeztét s annak pontos végrehajtásáról az előljárási (városi) hatóság meggyőződött, azt az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvos-

nak, amennyiben pedig az illető a fertőző betegségre vonatkozó külön rendeletben a járási (városi) m. kir. állatorvos helyszini vizsgálata nincsen előírva, közvetlenül az illetékes I. foku hatóságnak azonnal bejelenteni köteles.

Ha az illető betegségre vonatkozó törvények és rendeletek szerint a fertőtlenítés költségeit az államkincstár viseli, az esetre a fertőtlenítés végrehajtása az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvos feladata, kit is e végből a községi előljárási (városi hatóság) a zárlatfeloldás előfeltételeinek bekövetkeztéről azonnal értesíteni köteles.

B) A járási (városi) m. kir. állatorvos teendői.

A zárlat feloldását megelőző vizsgálat.

22. §. A járási (városi) m. kir. állatorvos az előljárási (városi) hatóság jelentése alapján a zárlat feloldását megelőző vizsgálat foganatosítása, illetőleg az államkincstárt terhelő fertőtlenítés végrehajtása (21. §.) végett mindazon esetekben javaslatba hozza a felettes hatóságánál a helyszinére való kirendelését, amikor az illető fertőző (ragadós) betegségre vonatkozó külön rendeletben az állatorvosi helyszini vizsgálat elő van írva.

Az eljáró m. kir. állatorvos a helyszinén, a lehető legkörültekintőbb módon megvizsgálja a lezárt udvarban stb. netán még meglevő állatokat, az ott zár alá helyezve volt állatállomány számát a jegyzék alapján (marhalevélikátó, vágatási lajstrom és az elhullásokról vezetett jegyzék betekintésével) megállapítja és meggyőződik arról, hogy megszünt-e az illető udvarban stb. a betegség, pontosan végrehajtott-e a fertőtlenítés és hogy ehhez képest fenforognak-e a zárlat feloldásának összes előfeltételei.

A járási (városi) m. kir. állatorvos a zárlatok feloldását megelőző helyszini vizsgálatokhoz való kiszállásainál, az államkincstár érdekeit szem előtt tartani s az ilyen kiszállásokat lehetőleg más alkalmi vagy más községben (városban) végzendő kiszállásokkal csoportosítani köteles.

Ha az udvar stb. zárlat feloldása egybeesik a betegség megszüntté nyilvánításával az esetben, a helyszinére késedelem nélkül ki kell szállania.

Ha azonban csakis az udvar stb. zárlat feloldásának szüksége merül fel, az esetre az államkincstár terhére csak időközönként szállhat ki a helyszinére. Az időközben vészmentessé vált udvarok stb. megvizsgálását köteles egy kiszállás keretében összefoglalni; az időközi kiszállást azon időn túl el nem halaszthatja, mely a már végrehajtott fertőtlenítés felismerésére és felülvizsgálására szükséges.

Ha az érdekelt fél saját költségére a zárlat feloldását megelőző vizsgálat céljából külön kiszállást kér, azt a járási (városi) m. kir. állatorvos azonnal teljesíteni köteles.

C) Az I. foku hatóság teendői.

a) A zárlat feloldása és a betegség megszüntté nyilvánítása. Végjelentés.

23. §. Ha az eljáró m. kir. állatorvos a helyszíni vizsgálat alkalmával, avagy ha az előírva nincsen, az előjáróság bejelentéséből arról győződik meg, hogy a zárlat feloldásának az illető fertőző (ragadós) betegségre vonatkozó külön rendeletben előírt összes előfeltételei, t. i. a vészmentesség és a fertőtlenítés megtörténte fenforognak, erről azonnal jelentést tesz az I. foku hatóságnak, mely az illető udvart stb. a zárlat alól haladéktalanul feloldani köteles.

Ha az eljáró m. kir. állatorvos ilyen alkalommal arról is meggyőződik, hogy más udvar stb. már fertőzve (zár alá helyezve) nincsen, az egész község (város) területe vészmentes és az illető betegségre előírt megfigyelési idő kedvező eredménnyel telt el, t. i. a megfigyelési időszak tartamán belül újabb megbetegedési eset sehol sem fordult elő, akkor a 14. minta szerint végjelentést szerkeszt és azt a zárlat feloldása iránti javaslatával azonnal átadja az I. foku hatóságnak.

Az I. foku hatóság a végjelentés alapján az illető udvart stb. a zárlat alól feloldani és egyuttal a betegséget megszüntté nyilvánítani és amennyiben a község (város) járványszerűen volt az illető betegséggel fertőzve, a határozat is haladéktalanul feloldani köteles.

b) A betegség megszüntté nyilvánításáról, illetőleg a zárlat feloldásáról küldendő jelentések és értesítések.

24. §. A betegség megszüntté nyilvánítása, illetőleg a határozat feloldásáról az I. foku hatóság azonnal értesíti a fertőzve volt községet (várost) s a végjelentést a zárlat feloldás idejének jelzése mellett felettes hatóságához felterjeszti. Ezenkívül a megszüntté nyilvánítást, illetőleg a határozat feloldását a 12. sz. minta szerinti portómentes levelezőlapon a földmivelésügyi miniszterium állategészségügyi főosztályának bejelenti és arról a 13. sz. minta szerinti portómentes levelezőlapon értesíti a fertőzve volt községgel közvetlenül határos községeket (városokat), a határos járások és városok I. foku hatóságához beosztott járási (városi) m. kir. állatorvosokat, az illetékes törvényhatósági m. kir. állatorvost és a lovakra veszedelmes betegség megszüntté nyilvánításáról értesíti azokat a katonai parancsnokságokat, állami méntelep parancsnokságot és a m. kir. lovascsendőrőrsöt, melyeket annak idején a betegség megállapításáról értesített. Végül amennyiben hatóságának területe határos Ausztriával, a fertőző betegség megszüntté nyilvánításáról a 115950. 1907. sz. itteni rendelethez képest értesíti a határos osztrák terület I. foku közigazgatási hatóságait.

A sercegő üszök, a baromfikolera és a tyukpestis megszünttéről pedig a járási (városi) m. kir. állatorvos köteles a 12. sz. minta szerinti levelezőlapon a törvényhatósági m. kir. állatorvosnak és az állategészség-

ügyi felügyelőnek jelentést tenni és a betegség megszünttéről ezenkívül értesíti a fertőzve volt községgel határos összes községeket (városokat) és a határos járások és városok I. foku hatóságához beosztott járási (városi) m. kir. állatorvosokat.

A sercegő üszök akkor tekinthető megszünttnek, ha az utolsó felgyógyulási, elhullási stb. esettől számítva 14 napon belül, a baromfikolera és a tyukpestis pedig akkor, ha az utolsó felgyógyulási, leölési, elhullási stb. esettől számítva 8 napon belül újabb megbetegedés elő nem fordult.

D) A II. foku hatóság teendői.

25. §. A II. foku hatóság a végjelentést a törvényhatósági m. kir. állatorvossal átvizsgálattja, a netán szükséges pótlások iránt intézkedik s a végjelentést a vezetésem alatt álló miniszterium állategészségügyi főosztályához átíratilag késedelem nélkül felterjeszteni köteles.

E) A törvényhatósági m. kir. állatorvos teendői.

A „Vármegyei Hivatalos Lap“-ban való közzététel.

26. §. A törvényhatósági m. kir. állatorvos a betegség megszüntté nyilvánításáról hozzá beérkezett és vele közölt jelentések alapján a „Vármegyei Hivatalos Lap“ legközelebbi számában közzéteendő jegyzékből törölni köteles azoknak a községeknek (városoknak) nevét, melyekben a betegség megszüntté nyilvánított.

MÁSODIK RÉSZ.

I. A fertőző (ragadós) betegségekről vezetendő nyilvántartások.

27. §. A hivatalból kimutatandó fertőző (ragadós) állatbetegségekről, továbbá a sercegő üszökről, a baromfikoleráról és a tyukpestisről, valamint más olyan betegségekről, melyekre nézve azt valamely külön rendelet előírja, a járási (városi) m. kir. állatorvos és a törvényhatósági m. kir. állatorvos a 10. sz. minta szerint nyilvántartást köteles vezetni. A törvényhatósági m. kir. állatorvos a nyilvántartást járásonként külön-külön köteles vezetni.

A járási (városi) és a törvényhatósági m. kir. állatorvos köteles a „Földmivelési Értesítő“ című hivatalos lapban közölt állategészségügyi kimutatásnak a működési területére vonatkozó adatait állandóan figyelemmel kísérni s azokat a lap kézhez vétele után a fertőző (ragadós) betegségekről vezetett nyilvántartással azonnal összehasonlítani és ha a lapban közölt adatokban valamely hibát észlel, annak helyesbitése iránt a járási (városi) m. kir. állatorvos a törvényhatósági m. kir. állatorvos útján, utóbbi pedig közvetlenül a vezetésem alatt álló miniszterium állategészségügyi főosztályának jelentést tenni.

A járási (városi) m. kir. állatorvosok a működési területükkel határos községekben (városokban) megállapított fertőző (ragadós) betegségekről és azok megszüntté nyilvánításáról érkezett értesítések adatait a 11. sz. minta szerinti nyilvántartásba tartoznak bejegyezni. Az ilyen értesítéseket az iktatókönyvbe nem kell bevezetni, hanem a nyilvántartás folyószámával kell ellátni és sorba rakva megőrizni.

II. Záróhatározatok.

28. §. A rendelet 1913. október 1-én lép életbe. Életbeléptével mindazok a miniszteri rendeletek, melyek a jelen rendeletben foglalt intézkedésekkel megegyeznek, avagy azoktól eltérnek, hatályukat veszítik.

Budapest, 1913. évi július 11-én.

Báró Ghillány Imre s. k.

15072. t. sz.

1913.

A benti ministeri leiratot kiadja a tanács másolatban a csatolt rendelet két példányával együtt szigorú alkalmazkodás végett a rendőr-főkapitánynak.

Kassa, 1913. augusztus 27-én tartott tanácsülésből.

Dr. Szentlélek Gyula s. k.
polgármester.

60,000.
III/4. 1913. szám.

RENDELET

valamennyi törvényhatóságnak, a sertéspestis (sertésvész) elleni védekezésről.

A sertésvész és a sertéskolera fellépése esetén teendő intézkedések tárgyában 1898. évi február hó 8-án kelt 9300. számú és a vészkerületek alakítása, valamint a sertéskereskedők (kupecsek) ellenőrzése tárgyában 1900. évi április 13-án kelt 34,194. sz., végül az 1901. évi november 20-án kelt 91,310. számú itteni rendeletek hatályon kívül helyezése mellett, az 1888. évi VII. törvénycikk 24. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a sertéspestis, (sertésvész) elleni védekezés tárgyában a következőket rendelem.

A községi előjáróság teendői.

A) A megbetegedések és az elhullások bejelentése és az óvintézkedések.

1. §. Ha valamely sertésen a sertéspestis (sertésvész) jelenségeit észlelik, vagy ezen betegséget csak gyanítják is, köteles a községi előjáróság (városi hatóság) erről az 1913. évi 58,000. számú földművelésügyi miniszteri rendeletben előírt módon az I. foku hatóságnak és az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvosnak azonnal jelentést tenni.

Addig is, míg az I. foku hatóság, illetve a járási (városi) m. kir. állatorvos a helyszínén megjelen, a községi előjáróság (városi hatóság) a következő óvintézkedéseket köteles haladéknélkül végrehajtani:

a) A beteg és a betegségre gyanús sertéseket más sertésektől, a betegséggel való fertőzés gyanújában álló*

* Sertéspestissel (sertésvésszel) való fertőzés gyanújában azok a sertések állanak, amelyek az utolsó harminc napon belül bármilyen módon és alkalommal (hajtás, szállítás közben stb.) sertéspestisben (sertésvészben) beteg vagy az ilyen betegségre gyanús sertésekkel érintkeztek, illetőleg amelyek ilyen sertésekkel egy udvarban (sertésszállásban) állottak, vagy egy csapatban (nyájban) legeltek.

sertéseket pedig a betegektől vagy gyanusaktól és más sertésektől lehetőleg el kell különíteni és akként kell őriztetni, hogy más sertésekkel ne érintkezhessenek. A sertéseket abban a községben (városban), ahol a betegség vagy a gyanu észleltetett, rendes tartózkodási helyükön, a legelőn (erdőn) állandóan kint tartott sertéseket a legelőn (erdőn) kell elkülöníteni. A hazajáró nyájhoz tartozó sertések azonban, ha azokat a legelőn, erdőn állandóan kint tartani és ott elkülöníteni nem lehet, a háznál rendes tartózkodási helyükön különítendőek el;

b) meg kell tiltani, hogy azokból az udvarokból (tanya, major, puszta, legelőerdő stb.), ahol beteg, betegségre gyanús, vagy betegséggel való fertőzés gyanújában álló sertések tartózkodnak, engedély nélkül sertéseket kivigyenek (17. §.) avagy oda bejelentés nélkül más sertéseket behozzanak (16. §.) s meg kell tiltani, hogy a beteg, betegségre gyanús, vagy betegséggel való fertőzés gyanújában álló sertések fűrésztés, itatás végett folyóba, patakba, tóba behajtsanak. A betegség fertőzésének gyanújában álló, látszólag egészséges sertéseket a birtokos az udvarral összefüggő kertjébe, tagjára (legelőjére) kibocsáthatja, ha azok az utcára (közutra) való kihajtás nélkül közvetlenül az

udvarból juthatnak az említett területekre és ott más sertésekkel nem érintkezhetnek;

c) a beteg, betegségre gyanus vagy betegséggel való fertőzés gyanujában álló sertések marhaleveleit be kell vonni és a marhalevélfelkezelővel közölni kell, hogy mely udvarokban stb., kiknek sertései különítettek el. Az ilyen sertésekre engedély nélkül marhalevelet kiállítani tilos (19. §.);

d) intézkedni kell, hogy a fertőzött udvarban (tanyán, majorban, pusztán stb.) a sertés trágyát, használt almot s a takarmányhulladékot különrakva gyűjtsék össze és lehetőleg olyan földek trágyázására használják fel, melyeken sertések nem legelnek s hogy a kihordott trágyát mielőbb ássák vagy szántsák alá;

e) intézkedni kell, hogy hentések a fertőzött udvarokba (tanya, major, pusztá, legelő, erdő stb.) csakis az előjáróság tudtával mehessenek be, sertés-kereskedők (kupecsek) sertés-herélők és miskarolók pedig az ilyen udvarokba (tanya, major, pusztá, legelő, erdő stb.) be ne menjenek;

f) intézkedni kell, hogy más községből (városból) származó sertések lábán csak megállapodás, etetés és itatás nélkül úgy hajtassanak át a községen (városon) hogy befertőzésük ki legyen zárva;

g) ha a sertéspestisben (sertésvészben) vagy ezen betegség gyanujában álló sertéseket a m. kir. állatorvos megérkezéig levágják, vagy ha a magánfogyasztásra leölt sertésen csak a levágás után veszik észre a betegségre utaló tüneteket, nemkülönben, ha a sertéspestis (sertésvész) közfogyasztás céljából leölt olyan sertésen észleltetett, amelyet mint husvizsgáló nem az illetékes m. kir. állatorvos vizsgált meg, az esetre a leölt sertést összes szerveivel együtt a m. kir. állatorvos által megtartandó vizsgálatig meg kell őrizni; a sertéspestis (sertésvész) tünetei közt elhullott sertés hulláját pedig lehetőleg a dögtérre, illetőleg ahol állati hullafeldolgozótelep van, a telepre kell szállítani és a m. kir. állatorvos megérkezéig ott őriztetni.

Ha az állattulajdonos a hullát ipari célokra akarja felhasználni, valamint akkor is, ha a hullának a dögtéren való őrzése leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik, akkor a hullát a fertőzött udvar (tanya, major, pusztá, legelő, erdő stb.) félreeső helyén úgy keil őriztetni, hogy ahhoz idegen emberek vagy állatok hozzá ne férhessenek. Ha ilyen hullán a sertéspestis (sertésvész) megállapított, akkor a hulla helyét és annak környékét az előirt módon fertőtleníteni kell.

B) A hajtás vagy szállítás közben felmerült megbetegedés és elhullás esetén követendő eljárás.

2. §. Ha a sertéspestis (sertésvész) vagy ezen betegség gyanuját hajtás vagy szállítás közben észlelik, az esetre a községi előjáróság (városi hatóság) köteles az ilyen állatok továbbhajtását, illetőleg szállítását megakadályozni és a sertéseket az állatbirtokos költségén a község (város) félreeső helyén az 1. §. a) pontjában előirt módon elkülöníttetni.

Hasonló módon kell eljárni akkor is, ha a betegséget vagy annak gyanuját vasutra (hajóra) való berakás közben észlelik, mely esetben az eljáró vasuti szakértő a 40,000/888. sz. f. i. és k. m. r. 73. §-ának rendelkezéseit szintén betartani köteles. Ha pedig valamely sertésszállítmányban a vasuti kocsiból (hajóból) való kirakás előtt, avagy a kirakás alkalmával észlelik a betegséget vagy a betegség gyanuját, illetőleg találnak az ily szállítmányban sertéshullát, az esetre a sertéseket a vasuti kocsiból (hajóból) nem szabad kirakni s amennyiben már kirakattak volna, azonnal vissza kell rakni s az esetről az állomásfőnök, illetőleg a kirakásnál netán eljáró vasuti szakértő azonnal értesítse a községi előjáróságot (városi hatóságot), mely az ilyen szállítmányt a hatóság intézkedéséig őrizetbe veszi.

A vasuti (hajó) szállítás közben talált sertéshullával követendő elbánásra nézve az e részben fennálló külön intézkedések irányadók.

A betegség nemének megállapítása.

3. §. Mihelyt az I. foku hatóság az előjáróság jelentéséből vagy bármi más uton a sertéspestis (sertésvész) vagy ezen betegség gyanujáról értesül, köteles a járási (városi) m. kir. állatorvost a helyszínére azonnal kiküldeni és lehetőleg vele ugyanoda kimenni.

Ha az I. foku hatóság a helyszínére ki nem megy, az óvintézkedéseket a betegség vagy gyanujának megállapítása esetén a kiküldött m. kir. állatorvos rendeli el és hajtja végre. Ugyanigy jár el az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvos akkor is, ha a betegséget vagy annak gyanuját nem a hatóság kirendelése folytán, hanem a helyszínen végzett magángyakorlat közben, avagy más eljárás alkalmával állapította meg.

4. §. A helyszínen megjelent m. kir. állatorvos minden fertőzött udvarban stb. megvizsgálja a betegnek, illetve betegségre gyanusnak jelzett élő sertéseket, felboncolja a betegség vagy annak gyanuja miatt a megérkezéséig netán levágott, illetve a levágás után betegnek vagy gyanusnak talált sertéseket s ha van sertéshulla, azokat is, és megállapítja a betegség nemét.

Ha nincsen olyan sertéshulla, melynek szervei a vizsgálatra alkalmasak, avagy a betegség nemének megállapítására csakis élő állat áll rendelkezésére és azon az eljáró m. kir. állatorvos csupán a sertéspestis (sertésvész) gyanuját állapítja meg s az állatbirtokos a beteg sertésnek kártalanítás nélkül való leölésébe bele nem egyezik, abban az esetben a sertéspestisre (sertésvészre) legjellegzetesebb tüneteket mutató sertést szabályszerű becslési eljárás után le kell szuradni és azon kell a betegséget megállapítani.

Ha az eljáró m. kir. állatorvos az élő állatok vizsgálata és a boncolás után is csupán a sertéspestis (sertésvész) gyanuját állapítja meg, avagy ha az állatbirtokos az eljáró m. kir. állatorvos sertéspestist (sertésvészt) megállapító véleményében nem nyugszik meg,

és saját költségére felülvizsgálatot kér, az esetre erről az eljáró m. kir. állatorvos köteles hivatali feljebbvalójának (táviratilag vagy telefonon) azonnal jelentést tenni, egyúttal a jelen rendelet 8. §-ának a) - g) pontjában előírt óvintézkedéseket elrendelni, a gyanu megállapításáról pedig az 1913. évi 58,000 sz. f. m. rendeletben előírt eljárási jegyzőkönyvet felvenni. A hivatali feljebbvaló az ilyen jelentés alapján köteles a felülvizsgálat megtartása végett a helyszínére azonnal kiszállani. A hivatali feljebbvalónak a betegség felforgását megállapító véleménye rendszerint végérvényes. Ha azonban a hivatali feljebbvaló is csak a betegség gyanuját állapíthatja meg, avagy az állatbirtokos kérelmére tartott felülvizsgálatnál azt állapítja meg, hogy fertőző betegség nem forog fenn s végül, ha a betegség felforgását megállapító véleménye ellen az állatbirtokos saját költségére másodszori felülvizsgálatot kér, az esetre a felboncolt sertés beteg szerveit újabb felülvizsgálat céljából a m. kir. állatorvosi főiskola kórbonctani vagy járványtani intézetébe kell beküldeni. Az óvintézkedéseket azonban mindaddig fenn kell tartani, amíg a hivatali feljebbvaló, illetőleg az állatorvosi főiskola nem dönt.

Ha a vizsgálat alá vont annak a sertésnek szervei, mely az előljáróság (városi hatóság) vagy a szakközeg véleménye szerint sertéspestisben (sertésvészben) vagy a betegség gyanujában hullott el, avagy a betegség, illetve gyanuja miatt öletett le, a vizsgálatra már nem alkalmasak, valamint akkor is, ha az elhullott vagy leölt sertés hullája, illetőleg szervei meg nem találhatóak s beteg vagy betegségre gyanus élő sertés pedig nincsen, abban az esetben a betegség megállapíthatása végett, a beteg, illetőleg gyanus sertéssel együtt tartott sertéseket más sertésektől elkülönítve, az érintkezéstől számított 21 napig megfigyelés alatt kell tartani. A sertéseket azonban e 21 napi határidő eltelte előtt is azonnal fel kell szabadítani az elkülönítés és megfigyelés alól, ha bebizonyul, hogy a sertéspestissel (sertésvésszel) való fertőzés gyanuja már nem áll fenn.

5. §. Ha a vizsgálat, a boncolás vagy a felülvizsgálat eredménye sem sertéspestist (sertésvést), sem pedig hivataiból kimutatandó más betegséget nem állapított meg, illetőleg ha a 4. §. utolsó bekezdése értelmében megfigyelés alá helyezett sertéseken a betegség vagy annak gyanuja 21 napon belül fel nem lépett, a jelen rendelet 1., 2. §-ai értelmében alkalmazott intézkedéseket azonnal hatályon kívül kell helyezni.

Ha pedig nem sertéspestis (sertésvész), hanem más, hivatalból kimutatandó betegség forog fenn, az illető betegség esetére előírt hatósági intézkedéseket kell elrendelni.

A sertéspestis (sertésvész) megállapítása esetén a betegség eredetének és elhurcolásának nyomozása.

6. §. Ha a vizsgálat, boncolás vagy a felülvizsgálat minden kétséget kizárólag megállapítja, hogy ser-

téspestis (sertésvész) forog fenn, az esetre a hatóság, illetőleg a m. kir. állatorvos a jelen rendelet 8—10. §-ai értelmében köteles eljárni. Ily esetben a hatóság és az eljáró m. kir. állatorvos feladata gondos kutatással kinyomozni, hogy a betegség honnan, mikor és miként hurcoltatott be, továbbá személyes utánjárással megállapítani azt, hogy a betegség az illető községben (városban) mennyire terjedt el (ha a betegség hazajáró nyájban lépett fel, az illető nyájhoz tartozó összes sertéseket meg kell vizsgálni) s hogy azon idő óta, amely időpontra a betegség visszavezethető, a fertőzött községből (városból) nem kerültek-e forgalomba beteg, betegségre gyanus, vagy pedig a betegséggel való fertőzés gyanujában álló sertések s ha igen, lehetőleg ki kell deríteni, hogy azokat hová vitték.

Ha a nyomozás adataiból kiderül, hogy a beteg vagy betegségre gyanus sertések azon időponton belül, mely időpontra a befertőzés visszavezethető, más községből (városból) hozattak be, avagy kiderül, hogy beteg, betegségre gyanus, vagy a betegséggel való fertőzés gyanujában álló sertések más község (város) területére hajtottak vagy szállítottak el, az esetre az I. foku hatóság annak a községnek (városnak) előljáróságát és I. foku hatóságát, melyből a betegség behurcoltatott, illetőleg melybe a beteg, beteggyanus és fertőzésgyanus sertések elhajtottak vagy elszállítottak a helyszíni vizsgálat teljesítése, a netáni eltitkolás kiderítése és a szükséges óvintézkedések foganatosítása végett az adatok pontos közlése mellett közvetlenül értesíti, amennyiben pedig a kérdéses községek saját hatósága területén fekszenek, saját hatáskörében megfelelően intézkedik.

A betegség behurcolásáról, illetőleg elhurcolásáról értesített községek teendői.

7. §. Annak a községnek (városnak) előljárósága (városi hatósága), melynek területéről a 6. §. értelmében foganatosított nyomozás szerint a betegség behurcoltatott, illetőleg melynek területére a beteg, betegségre gyanus, vagy fertőzésgyanus sertések elszállítottak, köteles a vele közölt adatok alapján a helyszínén, az illető udvarokban stb. feltéve, hogy ott a betegség bejelentése folytán az óvintézkedések még nem foganatosítottak, azonnal vizsgálatot teljesíteni, s a mennyiben a megvizsgált sertésállományban sertéspestis (sertésvész) jelenségeit vagy annak gyanuját észlelné, a jelen rendelet 1. 2. §-ai értelmében eljárni, ha pedig ott a betegség még fel nem lépett, az illető udvar stb. sertésállományát a beteg, vagy betegségre gyanus sertésekkel való legutolsó érintkezés napjától számított 21 napig más sertésektől elkülöníteni és zár alá helyezni, illetőleg a mennyiben a sertések a vizsgálat teljesítése előtt esetleg elszállítottak, azok újabb tartózkodási helyét megállapítani. Ott, ahol helyhatósági állatorvos van alkalmazva, az előljáróság a vizsgálatot és a nyomozást a helyhatósági állatorvos közöjöttével végzi és ott, ahol

járás (városi) m. kir. állatorvos lakik, a vizsgálatnál az is közreműködni tartozik.

Sertéspestis (sertésvész) megállapítása, az I. foku hatóság intézkedései.

8. §. A sertéspestis (sertésvész) megállapításakor az I. foku hatóság, illetőleg az eljáró m. kir. állatorvos mindenekelőtt ellenőrzi, hogy az előjáróság (városi hatóság) végrehajtotta-e a jelen rendelet 1., 2. §§-ban előírt intézkedéseket s abban az esetben, ha azokat az előjáróság (városi hatóság) egyáltalán nem, vagy hiányosan rendelte el, azonnal elrendeli, illetőleg pótolja. Együttal

a) azokat az udvarokat (tanya, major, puszta, legelő, erdő stb.), ahol a beteg, betegségre gyanus vagy a betegséggel való fertőzés gyanujában álló sertések vannak, zárlat alá helyezi, sőt az udvarzárlatot a fertőzött udvarral közvetlenül szomszédos udvarban (tanya, major, puszta, legelő stb.) levő sertésekre is kiterjeszti abban az esetben, ha a helyi viszonyok mellett nem zárható ki a fertőzött és a szomszédos udvarokban levő sertések érintkezése. Ha egy legelő (erdő) területén, egymástól teljesen elkülönítve több, állandóan kint tartott sertésnyáj legel, az esetre a legelőnek (erdőnek) csak azt a részét kell zár alá helyezni, melyen a betegséggel fertőzött nyáj (csapat) tartózkodik. Az olyan pusztán, amelyen több külön álló tanya, major van, csak a fertőzött tanyát, majort, az olyan sertéshizlalótelepen pedig, amelyen több egymástól teljesen elkülönített sertésszállás van, csak a fertőzött sertésszállást kell zár alá helyezni;

b) intézkedik, hogy az 1. §. a), b), c), d), e) és f) pontjaiban előírt korlátozások a zárlat feloldásáig fenn-tartassanak;

c) az állatbirtokosokat az előjáróság (városi hatóság) útján kioktatja arra, hogy amennyiben a sertéseket a lezárt (fertőzött) udvarból (tanya, major, puszta, legelő, erdő stb.) engedély mellett elszállítani kívánják, az engedélyért kihez forduljanak (a sertések elszállítására nézve a jelen rendelet 17—21. §-ai irányadók);

d) intézkedik az iránt, hogy a zárlat alá helyezett (fertőzött) udvarok (tanya, major stb.) bejáratai kívülről „Sertéspestis (sertésvész)” felirású, jól olvasható és tartós cédulával láttassanak el;

e) a lezárt (fertőzött) udvarban (tanya, major, puszta, legelő stb.) levő sertésállományt összeírja és intézkedik az iránt, hogy az ilyen állományban előforduló mindennemű apadást (elhullás, leölés stb.) szaporodást az állatbirtokos (pásztor) az előjáróságnak (városi hatóságnak) azonnal jelentsen be, az előjáróság (városi hatóság) pedig az ilyen udvarok sertésállományát az 1913. évi 58.000 sz. f. m. rendeletben előírt minta szerint készített jegyzékben tartsa nyilván, a betegség állásáról a hivatkozott rendeletben megállapított minta szerint kimutatást szerkesszen és azt 8 naponként közlvetlenül a járási (városi) m. kir. állatorvosnak küldje

be, továbbá, hogy az előjáróság (városi hatóság) az óvintézkedéseket minden újabb fellépő eset alkalmával, az utóbb fertőzött udvarokban (tanya, major, puszta, legelő stb.) is hajtsa végre, abban az esetben pedig, ha a sertéspestis (sertésvész) már annyi udvarban stb. fordult elő, hogy azt járványosnak kell tekinteni (13. §.) erről annak jelzése mellett, hogy a fertőzött udvarok stb. községnek (városnak), mely területén fekszenek, az I. foku hatóságnak és az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvosnak azonnal tegyen jelentést;

f) elrendeli, hogy az állatbirtokosok a fertőzött udvarban (tanyán, majorban, pusztán stb.) a sertés-ólakat és azok környékét a betegség tartama alatt legalább hetenkint egyszer tisztítsák ki, illetve takarítsák össze;

g) elrendeli, hogy azok, akik a fertőzött udvarban a beteg sertések körül foglalatostkodtak, mielőtt a fertőzött udvarból eltávoznak, kezüket, lábukat, valamint lábbelijüket és ruházatukat alaposan tisztítsák meg;

h) végül intézkedik, hogy az előjáróság (városi hatóság) s sertéspestis (sertésvész) fellépését a községben (városban) a szokásos módon tegye közhírré, az állatbirtokosokat állataik belső megbetegedésének, illetőleg elhullásának azonnali bejelentésére figyelmeztesse s hogy a sertéshulláknak a jelen rendelet 24. §-a értelmében leendő ártalmatlanná tételéről (elásatásáról) gondoskodják.

9. §. Ha a sertéspestis (sertésvész) olyan sertéseken állapított meg, melyek a jelen rendelet 2. §-a értelmében hajtás, szállítás, vagy vasuti kocsiba (hajóba) való berakás közben tartóztattak fel és vétettek őrizetbe, az esetre, amennyiben birtokosuk az ilyen sertéseket helyben le nem vágatja, azok közül a betegeket és a gyanusakat járművön, a többit pedig ha járművön való szállításuk nehézségbe ütköznék, lábon a községben (városban) levő állandó, vagy ott már kijelölt tartózkodási helyükre kell szállítani, illetőleg hajtani s ott kell zár alá helyezni, ha pedig más községből (városból) származnak és rendeltetési helyük is más község (város) lett volna, azokat megfelelő helyen az állatbirtokos költségére abban a községben (városban) kell zárlat alá helyezni, ahol rajtuk a betegség megállapított. A szállításnál használt járműveket a sertések lerakása után meg kell tisztítani és a beteg valamint gyanus sertések szállítása esetén fertőtleníteni is kell. Ha az állatbirtokos a költségeket nem előlegezi és a sertések élelmezéséről nem gondoskodik, az esetre, amennyiben a költségeket a sertések értéke előreláthatólag nem fedezné, az I. foku hatóság a sertéseknek levágás útján való értékesítését elrendelheti.

10. §. Ha azonban a sertéspestis (sertésvész) a vasuti kocsiból (hajóból) való kirakásra kerülő sertéseken állapított meg, az esetre, amennyiben azok abból a községből (városból) származnak, amelynek területén be lettek rakva és az állatbirtokos a szállítást helyben azonnal le nem vágatja, illetőleg a fertőzésgyanus sertéseket valamely város közbágyhidjára

avagy a budapest-ferencvárosi zárt vásárra nem küldi, azokat a feladási állomásra kell visszaküldeni. Az ilyen sertésszállítmányokat utközben átirányítani nem szabad s az állatok kirakás után a vasuttól (hajótól) a köztávóhidra, illetve a származási helyükre csakis járműveken szállíthatók.

Az eljáró m. kir. állatorvos a szállítmány visszaküldéséről a visszaküldés okának és a szállítmányra vonatkozó adatoknak közlése mellett (távíratilag vagy telefon útján) azonnal értesíteni köteles annak a községnek (városnak) előljáróságát (városi hatóságát) és I. foku hatóságát, ahová a sertések visszaküldettek.

A köztávóhidra küldött ilyen sertéseket öt nap alatt le kell vágni, a származási helyre visszaküldött sertéseket pedig ott zárlat alá kell venni és a fertőzött udvarban a jelen rendeletben előirt intézkedéseket kell foganatosítani.

Ha a vasuton (hajón) érkezett szállítmány nem abból a községből (városból) származik, melynek területén be lett rakva, az esetre a sertéseket ki kell rakni és azokat abban a községben (városban) ahol rajtuk a betegséget megállapították, a 9. §. értelmében kell elhelyezni és zár alá venni.

Külföldről vasuton (hajón) érkező szállítmányokat csak az idevonatkozó szabályok betartása mellett szabad visszaküldeni.

A betegség megállapításáról szóló jegyzőkönyv és értesítések.

11. §. Sertéspestis (sertésvész) megállapítása esetén az erről szóló jegyzőkönyv, jelentés és értesítések szerkesztésére, elküldésére, illetőleg felterjesztésére nézve az 1913. évi 58,000 számú f. m. rendelet irányadó.

Más községből behurcolt betegség esetén követendő eljárás.

12. §. Ha a sertéspestis (sertésvész) csakis más községből (városból) behozott sertéseken azonnal a behozatal alkalmával, avagy legkésőbb a behozatalt követő öt napon belül állapítatik meg és így kétségtelen, hogy a fertőzés nem abban a községben (városban) történt, ahová a beteg vagy betegsége gyanus sertés behozatott, továbbá kétségtelenül beigazolást nyer az is, hogy az ilyen sertés az elkülönítés helyéül szolgáló udvarban (tanya, major, puszta, szállás stb.) levő sertéseken kívül a helybeli sertésállománnyal nem érintkezett, az esetre, amennyiben a fertőzött udvarban levő összes sertések a betegség megállapításáig elhullottak, avagy a betegség megállapítása után azonnal leszuratnak, avagy levágás céljából engedély mellett (17. §. IV.) más községbe (városba) azonnal elszállíthatnak s a fertőtlenítés végrehajtott, az illető község (város) nem tekintetik sertéspestissel (sertésvésszel) fertőzöttnek. Ha azonban a felsorolt előfeltételek nem állanak fenn vagy a betegség a fertőzött udvaron kívül más udvarban (tanya, major, puszta, legelő, erdő stb.)

is fellép, az illető községet (várost) sertéspestissel (sertésvésszel) fertőzöttnek kell tekinteni és a jelen rendelet intézkedéseit ott is alkalmazni kell.

A behozott sertések származási helyén azonban a jelen rendeletben előirt óvintézkedéseket (8. §.) mindenestre foganatosítani kell.

Ha a sertéspestissel (sertésvésszel) fertőzött valamely községből (városból) csupán fertőzésgyanus sertések hozattak be, melyek a származási hely hatóságának a jelen rendelet 6. §-a értelmében megküldött értesítése alapján helyeztettek 21 napi megfigyelés és zár alá, az esetre az ilyen sertések rendeltetési helyéül szolgáló községet (várost) csak akkor kell fertőzöttnek tekinteni, ha ott a betegség megállapítottatik.

A zár alá helyezett sertéseket csak a jelen rendelet 17. §-ában előirt feltételek mellett szabad elszállítani s szállítási engedély esetén marhaleveleiket a 19. §. értelmében kell kiállítani.

A budapest-ferencvárosi zárt vásáron a behurcolás tekintetében követett eljárást ez a rendelet nem érinti.

A sertéspestis (sertésvész) járványa.

13. §. Ha az eljáró m. kir. állatorvos a betegség mikénti elterjedésének nyomozásakor (6. §.), avagy az előljáróság (városi hatóság) jelentése (8. §. e) pont) alapján történt kiküldetése alkalmával azt állapítja meg, hogy a betegség az olyan községben (városban), amelyben a sertésttartó udvarok száma a 100-at meg nem haladja, már legalább is 10 udvarban; amelyben a sertésttartó udvarok száma 100-nál több, de 200-nál kevesebb, már legalább is 15 udvarban; s végül melyben a sertésttartó udvarok száma a 200-at meghaladja, már legalább is 20 udvarban lépett fel, az esetre az I. foku hatóság a betegséget járványosnak nyilvánítani, az illető község (város) határát zár alá helyezni és a zár alá helyezett községben (városban) a jelen rendelet 15. §-ában előirt óvintézkedéseket elrendelni és erről a felsőbb hatóságot értesíteni köteles.

Ha azonban a betegség olyan községben (városban) lépett fel az említett arányban, melynek a) ház- és utcasorokban beépített területén külön elnevezéssel bíró részei (városrész, kerület) vannak; b) tanya- és major-rendszer szerint beépített területén pedig külön elnevezéssel bíró és kellően elhatárolt részei (többek által lakott telep, puszta, dülő) vannak, illetőleg c) melynek ház- és utcasorokban beépített valamely részét, az ilyen módon beépített más részekről folyó (csatorna) vagy vasut választja el, abban az esetben az illető községnek (városnak) csakis azt a területrészét kell a határvonalak pontos megállapítása mellett zár alá helyezni, illetőleg a zárt folytatólagosan csakis arra a területrészre kell kiterjeszteni, mely a betegséggel, habár egy udvarban stb. is, fertőzve van.

Ha ily módon a község (város) határának már legnagyobb része zár alá kerül, avagy egyébként is, ha a betegség a községben (városban) olyan mértékben

terjedt el, hogy azzal a község (város) bel- és külterülete már majdnem minden irányban fertőzve van, az esetre a község (város) egész határát zár alá kell helyezni.

Ha a község (város) belterülete a külterületekkel nincsen összeépítve s a betegség kizárólag csakis ezek egyikén lépett fel, míg a másik terület teljesen vészmentes marad, abban az esetben, ha a vészmentes terület sertésállománya a fertőzött területek sertéseivel egyáltalán nem érintkezik, csak azt a területet kell zár alá helyezni, amelyen a betegség fellépett.

Részleges zár esetén a vázlatos helyszínrajz elkészítésére és a járvány bejelentésére nézve az 1913. évi 58.000 sz. f. m. rendelet irányadó.

Kirekesztés a zárlat alól.

14. §. Az I. foku hatóság a községnek (városnak) illetőleg a 13. §. második bekezdésében *a)*, *b)* és *c)* pontok alatt említett területrészeknek, valamely a fertőzött udvaroktól stb. távol fekvő és nagyobb sertésállománnyal bíró külön részét csak kivételesen, a határvonalak pontos megállapítása mellett, akkor vonhatja ki a zárlat alól, *a)* ha az teljesen vészmentes; *b)* ha sertésállománya a fertőzött területek sertéseivel egyáltalán nem érintkezik s *c)* ha a betegség a zár alá helyezendő említett területrészen még nincsen nagy mértékben elterjedve.

A zárlatból való kirekesztés esetén a vázlatos helyszínrajz elkészítésére nézve az 1913. évi 58.000 sz. f. m. rendelet irányadó.

A sertéspestis (sertésvész) járványa miatt lezárt területen foganatosítandó óvintézkedések.

15. §. A sertéspestis (sertésvész) járványa esetén köteles az I. foku hatóság a jelen rendelet 8. §-ában előírt óvintézkedéseket szigorúan fentartani. Egyuttal tartozik

I. a) megtiltani, hogy a község (város) zár alá helyezett területéről annak más területére, avagy más községbe (városba) sertéseket engedély nélkül kivi-gyenek s egyuttal az ilyen sertésekre a marhalevelek kiállítását, irányítását és átruházási záradékkal való ellátását is meg kell tiltani (a sertések elszállítására nézve a jelen rendelet 17—21. §-ai irányadók);

b) a zár alá helyezett területhez vezető utak mellett „Sertéspestis (sertésvész)“ felírású, jól olvasható táblákat felállíttatni;

c) elrendelni, hogy a le nem zárt területről, illetőleg más községből (városból) sertések lábán csak megállapodás, etetés és itatás nélkül s szükség esetén rendőri kíséret mellett úgy hajtassanak át a községnek (városnak) zár alá helyezett területén, hogy a lezárt területen levő sertésekkel ne érintkezhessenek és be ne fertőztessenek;

d) a zár alá helyezett területen a hazajáró nyájhoz tartozó sertéseknek közös legeltetés (makkoltatás) cél-

jából való kihajtását, valamint sertéseknek az utcákon, tereken stb. való tartását (kóborlását) betiltani. Az I. foku hatóság a vészmentes udvarokból stb. származó sertéseknek *a zár alá helyezett területen fekvő legelőre (erdőre)* közös legeltetés céljából való kihajtását kivételesen megengedheti azzal a feltétellel, ha a kihajtandó sertések *állandóan* kint maradnak a legelőn (erdőn) s ha azokat közvetlenül a kihajtást megelőzőleg az illetékes helyhatósági vagy m. kir. állatorvos megvizsgálja s az udvart stb. vészmentesnek, a kihajtandó sertéseket egészségeseknek találja s utóbbiakat számba veszi. Ha az ilyen sertéseket a legelőről (erdőről) hazahajtják, azokat csak új engedély és állatorvosi vizsgálat után szabad újból kihajtani;

e) amennyiben az állatvásártér a zár alá helyezett területen fekszik, az ott tartott heti és országos állatvásárookra a sertések felhajtását megtiltani;

f) megtiltani, hogy a zár alá helyezett területen a külön csapatot alkotó sertésnyájak és a különböző udvarokból stb. származó sertések a közös sertésusztatókba, közös itatóhelyekre és közös delelőhelyekre összehajtassanak (nem vonatkozik ez a tilalom azokra a hábr különböző udvarokból stb. származó sertésekre, melyek egy közös csapatban állandóan kint tartatnak a legelőn (erdőn);

g) az előljároság útján a szokott módon közhírré tenni, hogy a hatóság milyen óvintézkedéseket rendelt el s hogy a zár a község (város) határának mely részére s mely határvonalakig terjed ki, egyuttal a zár alá helyezett terület lakosságát az előljároság útján kioktatni, hogy amennyiben sertéseket a lezárt területről engedély mellett elszállítani kívánnak, az engedélyért kihez forduljanak.

II. A zár alá nem helyezett, illetőleg a határzárlatból kirekesztett területről a sertéseket a zár alá nem helyezett (kirekesztett) területen fekvő legelőkre (erdőre) közös legeltetés (makkoltatás) céljából csakis akkor szabad kihajtani, ha azok a lezárt területek érintése nélkül juthatnak az említett legelőkre (erdőre).

Amennyiben a község állatvásártere zár alá nem helyezett (kirekesztett) területen fekszik, az ott tartandó heti és országos állatvásárookra sertéseket a le nem zárt (kirekesztett) területekről, valamint más községből (városból) csak abban az esetben szabad felhajtani, ha a vásárra való felhajtás a lezárt területek érintése nélkül történhetik, avagy a sertések vasuton (hajón) közvetlenül juthatnak a le nem zárt (kirekesztett) területre.

Vizsont a zár alá nem helyezett (kirekesztett) területekről a sertéseket, a zár alá nem helyezett (kirekesztett) területen, avagy más községben (városban) tartandó sertésvásárookra is csak abban az esetben szabad elhajtani, ha az elhajtás a lezárt területek érintése nélkül történhetik, avagy a sertések vasuton (hajón) közvetlenül a le nem zárt (kirekesztett) területről juthatnak az állatvásárra.

Sertések beállítása a lezárt udvarokba.

16. §. Aki a sertéspestis (sertésvész) miatt zárlat alatt álló (fertőzött) udvarba (tanya, major, puszta, legelő, erdő stb.) a zárlat tartama alatt sertéseket akar beállítani, tartozik ezt a községi (városi) előjárásnak előzetesen bejelenteni és a sertések marhaleveleit az előjárásnak (városi hatóságnak) átadni, amely a szaporodást a fertőzött udvarok sertésállományáról vezetett jegyzékbe bejegyezni köteles. Az ujonnan beállítandó sertéseket a zárlat alatt álló udvarban, stb. külön ólban, akolban, rekeszben úgy kell elhelyezni, hogy az udvarban stb. lévő más sertésekkel ne érintkezhessenek.

Ha valamely udvarban, stb. a sertéspestis (sertésvész) a zárlat tartama alatt időközönként beállított sertésekre is átterjedt, a hosszú ideig tartó zárlat elkerülése végett az I. foku hatóság elrendelheti, hogy az ilyen fertőzött udvarba stb. csupán olyan sertéseket szabad a zárlat tartama alatt beállítani, amelyek közvetlenül a beállítás előtt sertéspestis (sertésvész) elleni vérsavóval beoltottak.

Sertések elszállítása engedéllyel.

17. §. Lezárt (fertőzött) udvarból (tanya, major, puszta, legelő, erdő) és a község (város) zár alá helyezett területén fekvő vészmentes udvarokból stb. a sertéseket csak az alább és a 18—21. §-okban megállapított feltételek mellett szabad elszállítani.

A budapesti szabad sertésvásárra, továbbá Horvát-Szlavonországokba, Bosznia és Hercegovinába, Ausztriába avagy vámkülföldre irányuló szállításoknál az e részben fennálló külön szabályok irányadók.

I. Szállítás tilalom.

Lezárt (fertőzött) udvarból stb. a beteg és a betegségre gyanus sertéseket akár levágás, akár továbbtartás végett, a betegséggel való fertőzés gyanujában álló sertéseket pedig továbbtartás végett más községbe (városba) szállítani és ezen célra engedélyt adni tilos.

II. Szállítás legelőhiány, rossz időjárási viszonyok vagy a legelő (erdő) tulajdonában beállott változás miatt.

Zár alá helyezett legelőről, erdőről az állandóan ott kint tartott beteg, betegségre gyanus és fertőzékenységű sertéseknek kizárólag az illető község (város) más területére való elszállítását az *előjáróság (városi hatóság)* megengedheti, ha az elszállításra a legelő vagy erdő tulajdonában, haszonélvezetében (bérletében) beállott változás, avagy eleséghiány, illetőleg rossz időjárás miatt van szükség s az ilyen állatok azonnali levágása a tulajdonosnak nagy kárával járna. Az ilyen sertéseket a jelen rendelet 21. §-ának I. része értelmében kell új helyükön elkülöníteni és zár alá helyezni.

III. Szállítás lakhelyváltoztatás (cselédváltozás) miatt.

Lezárt (fertőzött) udvarból (tanya, major, puszta) az ott levő beteg, betegségre gyanus és fertőzékenységű sertéseknek, kizárólag az illető község (város) más udvarába stb. való elszállítását az *előjáróság (városi hatóság)* megengedheti, ha az elszállításra lakhelyváltozás miatt van szükség s ha az ilyen állatok azonnali levágása a tulajdonosnak nagy kárával járna. Az ilyen sertéket a jelen rendelet 21. §-ának I. része értelmében kell új helyükön elkülöníteni és zár alá helyezni.

IV. Szállítás levágásra.

a) Lezárt (fertőzött) udvarból stb. a beteg és a betegségre gyanus sertéseknek kizárólag az illető község (város) határán belül, azonnali levágás céljából való elszállítását az *előjáróság (városi hatóság)* megengedheti.

b) Lezárt (fertőzött) udvarból stb. a betegséggel való fertőzés gyanujában álló sertéseknek azonnali vagy öt nap alatt leendő levágás céljából, az illető község (város) határán belül fekvő területre, avagy valamely más (r. t. vagy thj.) város közbűhidjára, avagy a budapest-ferencvárosi zárt vásárra való elszállítását az *előjáróság (városi hatóság)*; ugyanezen célból más kis- és nagyközségbe, vagy valamely város más helyére (tehát nem a közbűhidra) való elszállítását pedig az I. foku hatóság megengedheti.

c) Járvány miatt lezárt terület vészmentes udvarából stb. az ott levő sertéseknek azonnali vagy öt nap alatt leendő levágás céljából az illető község, (város) határán belül fekvő területre, avagy valamely más város közbűhidjára, avagy a budapest-ferencvárosi zárt vásárra való elszállítását az *előjáróság (városi hatóság)*; ugyanezen célból más kis- és nagyközségbe, vagy valamely város más helyére (tehát nem a közbűhidra) való elszállítását pedig az I. foku hatóság megengedheti.

V. Szállítás továbbtartásra.

Járvány miatt lezárt terület vészmentes udvarából stb. az ott levő sertéseknek továbbtartás céljából az illető község (város) le nem zárt területére való elszállítását az *előjáróság (városi hatóság)*; ugyanezen célból más községbe (városba) való elszállítását pedig az I. foku hatóság megengedheti.

A szállítási engedély feltételei.

18. §. A szállítási engedélyt az *előjáróság (városi hatóság)*, illetőleg I. foku hatóság más község, járás (r. t. város), illetőleg más törvényhatóság területére is a rendeltetési hely *előjáróságának* és *hatóságának* minden előzetes meghallgatása nélkül írásban soron kívül adja meg s az engedélyező I. foku hatóság, az általa kiadott engedélyről a szükséges ellenőrzés végett a rendeltetési hely I. foku hatóságát is közvetlenül értesíti. A szállítási engedély iránt a községi *előjáróshoz* (városi hatósághoz) és az I. foku hatósághoz írásban

intézett beadványok és ilyen kérésekről felvett jegyzőkönyvek, az illetéki díjjegyzék 14. tételének *l)* és 53. tételének *e)* pontja értelmében, a kiadott engedélyek pedig az illetéki díjjegyzék 46. tételének 4. pontja értelmében bélyegmentesek. Az engedély kiadása díjmentes.

Az engedélyben a szállítás feltételeit elő kell írni.

Az engedély kiadása esetén:

a) A továbbtartás végett *más községbe (városba)* elszállítandó sertéseket (17. §. V.) azok rendes tartózkodási helyén, közvetlenül az elszállítást megelőzőleg az illetékes helyhatósági állatorvossal (városi, községi állatorvos), avagy az illetékes járási (városi) m. kir. állatorvossal az állatbirtokos költségére meg kell vizsgáltatni és a szállítmányt csak akkor szabad elindítani, ha az állatorvos az illető udvart, stb. vészmentesnek találta. Kedvező eredményű vizsgálat után az állatorvos értesíti a marhalevélezőt, hogy a marhalevelet kiállíthatja. A helyszíni vizsgálatot végző állatorvosnak kell teljesíteni vasuti (hajó) szállítás esetén a feladási állomáson foganatosítandó vizsgálatot és azzal kapcsolatos teendőket is, tekintet nélkül arra, hogy az illető vasut (hajó) állomáshoz szakértőül ki van-e rendelve vagy sem. A vasuti szakértői teendőket végző állatorvos ezen eljárása közben a fennálló rendeletekhez köteles alkalmazkodni.

A szállítási engedélyt, az elszállítandó sertések marhaleveleihez kell hozzáfűzni és a marhaleveleket a 40.000/1888. számú f. i. és k. m. r. 73. §-ának *e)* pontjában előírt záradékkal még akkor is el kell látni, habár azok nem vasuton (hajón) vitetnek el. A helyszíni vizsgálatot teljesítő állatorvos a lakhelyén végzett vizsgálatokért az 1900. évi 95.000. számú földmivelésügyi miniszteri rendelet 161. §-ának 5. pontjában megállapított vizsgálati díjakat szedheti azzal a módosítással, hogy egy kiszállás alkalmával egy sertésbirtokostól szedhető legkisebb díj 2 (kettő) korona. Ha a vizsgálat helye az ő lakhelyétől két kilométernél távolabb fekszik, szabályszerű bérkocsidíjat, az ő lakhelyén kívül végzett ilyen vizsgálatokért pedig a szabályszerű hivatalos kiszállásért járó illetményeket (napidíj, utazási költség) számíthatja fel, amely díjakat elismervény mellett közvetlenül a féltől is felvehet. A vizsgálati díj azonban csupán az elszállítandó sertések megvizsgálásáért számítandó fel.

b) A lezárt (fertőzött) udvarokból stb. a sertéseket, akár levágásra (17. §. IV.), akár továbbtartásra (17. §. II., III.) vannak szánva, csak járműveken, vasúton, hajón szabad a rendeltetési helyre elszállítani. Vasuti (hajó) szállítás esetén a sertéseket a vasúthoz (hajóhoz) és a vasutól (hajótól) a rendeltetési helyre szintén csak valamely járművön szabad elszállítani. Szigorúan ügyelni kell arra, hogy a sertések utközben más sertésekkel ne érintkezhessenek, idegen udvarokba ne kerülhessenek, minek megtartását szükség esetén rendőri kísérettel kell biztosítani. Az előljáróság (városi hatóság) továbbtartás

céljából helybe szállítandó fertőzésről gyanus, tehát látszólag egészséges sertéseknek lábön, megállapodás, etetés és itatás nélkül, rendőri kísérettel való elhajtását is megengedheti, ha azoknak járművön való szállítása nagy nehézségekbe ütközik.

c) Az előljáróság (városi hatóság), illetőleg az I. foku hatóság a *vészmentes* udvarokból stb. (17. §. IV. c) V.) származó sertéseknek, akár levágásra, akár továbbtartásra vannak szánva, lábön való elhajtását is megengedheti akkor, ha azoknak járművön, vasúton, hajón való elszállítása nagy nehézségbe ütközik és a sertések hajtás közben való befertőzése ki van zárva. Az ilyen sertéseket az utközben eső község (város) területén csak megállapodás nélkül szabad áthajtani s azokat idegen udvarokba stb. beállítani, utközben legeltetni tilos. Etetés, itatás csak a község (város) lakott részein kívül, az előljáróság (városi hatóság) által kijelölendő helyen szabad. Mindezek megtartását szükség esetén az állatbirtokos költségére kirendelendő rendőri kísérettel kell biztosítani.

d) A levágásra vagy továbbtartásra szállított sertéseket utközben eladni (elajándékozni, elcserélni) és az engedélyben kijelölt rendeltetési helytől eltérő más helyre szállítani tilos.

Sertéspestis (sertésvész) felmerülése, avagy kényszervágás szüksége esetén annak a községnek (városnak) előljáróságát, melynek területén a betegség észleltetett vagy a kényszervágás szüksége felmerült, azonnal értesíteni kell. Ez esetben a sertéseket fel kell tartóztatni s azok továbbszállítását csak akkor szabad megengedni, ha valamely hivatalból kimutatandó fertőző betegség jelenségei nem észleltetnek. A kényszervágás megtörténtét az előljáróság (városi hatóság) a szállítási engedélyen igazolja.

e) A szállításnál használt járműveket a sertések lerakása után meg kell tisztítani és beteg, valamint gyanus sertések szállítása esetén fertőtleníteni is kell.

f) A levágásra, valamint a továbbtartásra szállított sertések marhaleveleit és a szállítási engedélyt a megérkezés napján a rendeltetési hely községi előljárósának (városi hatóságnak), a budapest-ferencvárosi zárt vásárra szállított sertések marhaleveleit és a szállítási engedélyt pedig a budapesti ker. m. kir. állatorvosnak kell átadni.

g) A levágásra szállított sertéseket az engedélyben meghatározott időn belül okvetlenül le kell vágni s mindaddig, a míg le nem vágatnak, más sertésektől teljesen elkülönítve kell tartani.

h) A vészmentes udvarokból stb. (17. §. V.) le nem zárt (kirekesztett) területre, avagy más községbe (városba) továbbtartás céljából szállított sertéseket a rendeltetési helyre való megérkezés után más sertésektől teljesen el kell különíteni. (21. §. III.)

i) A levágásra és a továbbtartásra szóló engedély a kiállítás napját követő öt napig érvényes.

Szállítási engedély alapján a marhalevél kiállítása.

19. §. A marhalevél-kezelő az elszállítandó sertésekre marhalevelet csak az engedély felmutatása után, az előzetes állatorvosi vizsgálat mellett elszállítható sertésekre pedig csak az állatorvostól nyert értesítés alapján (18. §. a) pont) állíthat ki s a marhalevelet csak arra a helyre irányíthatja, mely az engedélyben megjelölve van. Az engedély keltét és számát a marhalevél-iktató utolsó rovatába fel kell jegyezni.

A levágásra szánt sertések marhaleveleit a felső szélükön „Sertéspestissel (sertésvésszel) fertőzött községből levágásra“, a továbbtartásra szánt sertések marhaleveleit pedig szintén a felső szélükön „Sertéspestissel (sertésvésszel) fertőzött községből továbbtartásra“ jelzéssel köteles ellátni.

Az ilyen jelzéssel ellátott marhalevelet utközben átirányítani, átruházási záradékkal ellátni és a sertésekre utközben új marhalevelet kiállítani tilos.

A rendeltetési hely előljárási módjának értesítése és a lezárt udvarok stb. sertésállományában beállott változás nyilvántartása.

20. §. Annak a községnek (városnak) előljárási módja (városi hatósága), melynek területéről a sertések más községbe (városba) szállíttatnak el, köteles az elszállításhoz az elszállítás napján, a szállító fél költségére a rendeltetési hely községi előljárási módját (városi hatóságát) és az illetékes I. foku hatóságot küldönccel írásban, avagy táviratilag vagy telefonon értesíteni Budapest-ferencvárosi zárt vásárra való szállítás esetén ilyen értesítést nem kell küldeni.

A táviratban, telefon és írásbeli izenetben jelezni kell a szállító fél nevét, lakóhelyét, a község (város) nevét, ahonnan a sertések elszállíttatnak, az elszállított sertések darabszámát, a rendeltetési községet (várost) és azt, hogy a sertések vágóhidra vagy más helyre azonnali vagy öt napon belüli levágás, avagy továbbtartás céljából szállíttatnak-e el.

Ha lezárt (fertőzött) udvarból stb. fertőzékenységű sertéseknek, avagy a járvány miatt lezárt terület vészmentes udvarából stb. az ott levő sertéseknek levágás végett (17. §. IV. b), c) más községbe (városba) való elszállítása engedtetett meg és a sertések az elszállítást megelőzőleg megbetegednek, a beteg sertések elszállítást az előljárási mód megakadályozni s az azokra vonatkozó engedélyt és marhalevelet bevonni köteles. Hasonló módon kell eljárni akkor is, ha a járvány miatt lezárt terület vészmentes udvarából stb. (17. §. V.) továbbtartás végett akár az illető községbe (városba), akár más községbe (városba) elszállítandó, avagy az azokkal együtt tartott sertések között lép fel a betegség, mely esetben az összes sertéseket vissza kell tartani.

A lezárt udvarok stb. sertésállományában a sertések elszállítása folytán beállott változást az előljárási mód

jelen rendelet 8. §. e) pontjában említett jegyzékbe bevezetni köteles.

A rendeltetési hely előljárási módjának teendői.

21. §. I. A legelőhiány, rossz időjárás, tulajdon- vagy lakhelyváltoztatás miatt az illető község (város) más területére elszállítandó sertéseket (17. §. II., III.) az előljárási mód (városi hatóság) új helyükön zár alá helyezni s a zárlatot azok régi tartózkodási helyén is mindaddig fentartani köteles, míg azt az I. foku hatóság fel nem oldja.

Ha az ilyen sertéseknek, azért mert azok annak idején más községből (városból) csupán legeltetés (makkoltatás) végett hozattak be, illetőleg mert birtokosuk lakhelyét más községbe tette át — nincsen rendes tartózkodási helye — avagy ha az új háztulajdonos (gazda) az ilyen sertéseket udvarába stb. bebocsátani nem hajlandó, az esetre azoknak megfelelő elhelyezéséről az állatbirtokos költségére az előljárási mód (városi hatóság) gondoskodik. Ha az állatbirtokos a költségeket nem előlegezi és a sertések élelmezéséről nem gondoskodik, az esetre, amennyiben a költségeket a sertések értéke előreláthatólag nem fedezné, az I. foku hatóság a sertéseknek levágás útján való értékesítését elrendelheti.

II. Helyben való levágásra engedélyezett szállításhoz (17. §. IV. a), b), c) az engedélyt adó előljárási mód az engedély kiadásával egyidejűleg, más községbe (városba) levágás céljából engedélyezett szállításhoz (17. §. IV. b) c) pedig a rendeltetési hely előljárási módja (városi hatósága) a szállításról szóló értesítés kézhezvétele után azonnal intézkedni és felügyelni köteles arra, hogy az engedély feltételei pontosan betartassanak s hogy a marhalevelek és a szállítási engedély a szállítmány megérkezése után bevonassanak. A levágás céljából szállított ilyen sertések marhaleveleit más községbe (városba) irányítani és e marhalevelek alapján új marhalevelet kiállítani tilos. Ha olyan sertésszállítmányban, amely nem a budapest-ferencvárosi zárt vásárra s nem valamely város közbiztonságára szállíttatott, a rendeltetési helyre való megérkezés után sertéspestis (sertésvész) megbetegedés fordul elő, az előljárási mód (városi hatóság) a szállítmány azonnali levágását köteles elrendelni. Nemkülönböztetve el kell rendelni az olyan sertések azonnali levágását is, amelyek az engedélyben előírt határidőn belül le nem vágattak.

III. Helyben való továbbtartásra engedélyezett szállításhoz (17. §. V.) az engedélyt adó előljárási mód (városi hatóság) az engedély kiadásával egyidejűleg, más községbe (városba) továbbtartás céljából engedélyezett szállításhoz (17. §. V.) pedig a rendeltetési hely előljárási módja (városi hatósága) a szállításról szóló értesítés kézhezvétele után azonnal intézkedni és felügyelni köteles arra, hogy az engedély feltételei pontosan betartassanak, hogy a marhalevelek és a szállítási engedély a szállítmány megérkezése után azonnal

bevonassanak. Az ilyen sertéseket az állatbirtokos költségére más sertésektől teljesen elkülönítve 21 napi megfigyelés és zár alá kell venni s azok az előirt 21 napi megfigyelés után csak akkor kerülhetnek szabad forgalomba, ha az előjáróság meggyőződött arról, hogy a megfigyelési idő kedvező eredménnyel telt le s ha az illető udvar stb., illetőleg azon községi (városi) terület, melyen a sertések tartózkodnak, valamely, a sertésekre veszedelmes és hivatalból kimutatandó fertőző betegség miatt zár alatt nem áll, mely esetben az ide vonatkozó rendelkezéseket kell betartani.

Az ilyen sertéseket a 21 napi megfigyelés tartama alatt továbbtartás végett elszállítani és e célból azokra új marhalevelet kiállítani, új irányítással vagy átruházással ellátni tilos.

A sertések ezen idő alatt levágás céljából is csak a jelen rendelet 17 §-ának IV. pontjában előirt engedéllyel szállíthatók el. Ily esetben azonban a sertések marhalevelein az eredeti származási hely nevét az alábbiak szerint kell fertőzöttnek feltüntetni „*Levagásra*“. „*Sertéspestissel fertőzött N. N. községből annak idején továbbtartásra hozott be*“.

A hullák szállítása.

22. §. A hullák és hullarészek szállítására olyan szállító eszközöket vagy tartályokat kell használni, a melyek jól zárnak, s a melyek könnyen fertőtleníthetők.

A szállítás közben elcsepegett vért, az elhullott trágyát stb. az alatta levő földréteggel együtt azonnal fel kell szedni és a hullával együtt ártalmatlanná kell tenni. A szállítóeszközöket és a tartályokat minden használat után megtisztítani és fertőtleníteni kell.

A hullák felhasználása.

23. §. A sertéspestisben (sertésvész) vagy az ilyen betegség gyanújában elhullott, valamint az ilyen betegség vagy ennek gyanúja miatt leölt és leölés után emberi fogyasztásra alkalmatlannak talált sertések hulláit ipari célokra felhasználni szabad.

A feldolgozás az olyan községben (városban), a hol állati hulla-feldolgozótelep van, csupán az ilyen telepen történhetik, ott azonban, a hol ilyen telep nincsen, a hullákat a magánfelek lakásán is fel lehet dolgozni, a feldolgozás és a fel nem dolgozott hullarészeknek a dögtérre való szállítása azonban csak megfelelő hatósági ellenőrzés mellett történhetik.

Ha a hullák nem szappanfőzésre használatnak fel, akkor a kiolvasztott zsirt 100 rész zsirra egy rész állati olajjal (szarvasszarv olaj, bűzös állatolaj, oleum animale foetidum) élvezhetetlenné kell tenni.

A sertéspestisben (sertésvész) vagy az ilyen betegség gyanújában elhullott, valamint az ilyen betegség vagy ennek gyanúja miatt leölt és a leölés után emberi fogyasztásra alkalmasnak nem talált sertés bőrét és szőrét csak kellő fertőtlenítés után szabad felhasználni, értékesíteni vagy forgalomba hozni.

A hullák ártalmatlanná tétele.

24. §. A sertéspestisben (sertésvész) vagy az ilyen betegség gyanújában elhullott, valamint az ilyen betegség vagy annak gyanúja miatt leölt és leölés után emberi fogyasztásra alkalmatlannak talált sertések hulláit, amennyiben ipari célokra fel nem dolgoztatnak s nem a dögtérre őriztettek (1. §. g), a dögtérre kell szállítani s ott elásás vagy elégetés útján ártalmatlanná kell tenni.

A sertéshullákat folyókba, patakokba, tavakba stb. dobni tilos.

Ha az ártalmatlanná tétel elásás útján történik, oly mély gödröt kell készíteni, hogy abban a hullát két méter magas földréteg takarja s a hullákon a bőrt, amennyiben az a 23. §. értelmében fel nem használtatott, a hullagödörbe való helyezés előtt többszörös keresztmetszéssel hasznavehetetlenné kell tenni.

A legelőn, erdőn elhullott sertések hulláját, ha annak a távol fekvő dögtérre való szállítása veszélylyel jár, a legelő félreeső helyén az említett módon kell elásni s az ilyen helyektől az állatokat távol kell tartani. Ha a hullák megsemmi itése tűz által történik, a hullákat teljesen el kell égetni.

A zárlat feloldásának előfeltételei.

25. §. A sertéspestis (sertésvész) miatt lezárt (fertőzött) udvar (tanya, major, puszta, legelő, erdő) zárlat alól való feloldásának előfeltételei akkor állanak fenn, ha az illető udvarban (tanya, major, puszta, legelő, erdő stb.) levő sertések mind leszurattak, elhullottak vagy onnan mind elszállítottak, avagy ha a fertőzött udvarban maradt sertések között 30 nap óta egyetlen beteg vagy gyanus sincsen és a fertőtlenítés befejeztetett. A fertőtlenítést az 1888: VII. t.-c. 116. §-a értelmében az állatbirtokosok saját költségükre kötelesek végrehajtani.

Az olyan lezárt udvarokban, a hol kizárólag csak fertőzésre gyanus sertések voltak s a betegség vagy annak gyanúja a beteg vagy betegségre gyanus sertéssel való legutolsó érintkezéstől számított 30 napon át sem fordult elő, a fertőtlenítést mellőzni lehet.

A szórványosan vagy járványszerűen fennállott betegség megszűntté nyilvánításának, valamint utóbbi esetben a határozat feloldásának előfeltételei akkor következnek be, ha a községben (városban) már egy udvar stb. sincsen a betegséggel fertőzve, 30 nap óta újabb megbetegedési eset sehol sem fordult elő, tehát a község (város) egész területe vészmentes és a fertőtlenítés befejeztetett.

A zárlat feloldását megelőző vizsgálat és a zárlatok feloldása.

26. §. A járási (városi) m. kir. állatorvos által a zárlat feloldását megelőzőleg tartandó vizsgálatokra, a zárlat feloldásának javaslatba hozatalára, valamint a zár-

lat feloldására s a zárlat feloldásáról szóló jelentés és értesítések felterjesztésére, illetőleg elküldésére nézve az 1913. évi 58,000 sz. f. m. rendelet irányadó.

A védőojtások bejelentése.

27. §. Az az állatbirtokos, a ki sertéseit sertéspestis (sertésvész) ellen élőcsirákat tartalmazó ojtóanyaggal ojtatja be, köteles az ojtás megtörténtét, az ojtás napjának, a beojtott sertések darabszámának és tartózkodási helyének jelzése mellett a községi előljárásnak (városi hatóságnak) bejelenteni. Az ojtó állatorvos az ilyen ojtásokról szintén köteles az előljárást (városi hatóságot) értesíteni.

Az előljárást (városi hatóság) köteles a tudomására jutott ilyen ojtásokról, az állatbirtokos nevének, a beojtott sertések számának és tartózkodási helyének jelzése mellett az I. foku hatóságnak jelentést tenni.

A beojtott sertéseket az ojtás napjától számított 30 napig más sertésektől el kell különíteni s azokat, valamint a velük egy udvarban stb. tartott más sertéseket továbbtartás céljából más helyre csakis ezen 30 napi idő elteltével, akkor szabad elszállítani, ha köztük sertéspestis (sertésvész) meg nem állapított, az állatok egészségesek s erről a községi előljárást (városi hatóság) meggyőződött. A beojtott, valamint a velük egy udvarban stb. tartott sertéseket a 30 napi elkülönítés tartama alatt levágás céljából csak a jelen rendelet 17—21. §-ai értelmében szabad elszállítani.

Azt a községet (várost), melynek területén a beojtott sertések tartózkodnak, csak akkor kell sertéspestissel (sertésvésszel) fertőzöttnek tekinteni, ha ott a betegség megállapított.

A sertésekkel való házalás.

28. §. A sertésekkel házalni, vagyis azokat házról-házra, községről-községre (városról-városra) járva, vásáron kívül eladni tilos.

Házalás esetén a községi előljárást (városi hatóság) köteles azokat a sertéseket, melyeket a házaló ilyen módon eladásra kínál, azonnal feltartóztatni és a házaló költségére, a község (város) félreeső helyén, más sertésektől teljesen elkülönítve, őrizet és zár alá venni s erről az I. foku hatóságot azonnal értesíteni.

Az I. foku hatóság az őrizetbe vett sertéseket a letartóztatás helyén a fél költségére 21 napig zárlat alá helyezni és 7 naponként egyszer a járási m. kir. állatorvossal megvizsgáltatni tartozik.

Az ilyen sertések a 21 napi megfigyelés tartama alatt csak levágás céljából és csak a jelen rendelet 17. §-ának IV. pontjában előírt engedély mellett szállíthatók el. A helyszíni vizsgálatokért az eljáró m. kir. állatorvos a jelen rendelet 18. §-ának a) pontjában megállapított díjakat számíthatja fel s azokat közigazgatási uton kell a féltől behajtani.

Ha az állatbirtokos az elkülönítés, elhelyezés és a vizsgálat költségeit nem előlegezi és a sertések élelme-

zéséről nem gondoskodik, az esetre, amennyiben a költségeket a sertések értéke előreláthatólag nem fedezné, az I. foku hatóság a sertéseknek levágás útján való értékesítését elrendelheti.

Sertéskereskedők (sertéskupecsek) ellenőrzése.

29. §. Azokat, akik akár időlegesen, akár állandóan sertéskereskedéssel foglalkoznak (kupecsek), az I. foku hatóságnak össze kell írni.

A járási (városi) m. kir. állatorvos az 1900. évi XVII. t.-c. 10. §-ának r) pontjához képest a sertéskereskedőkről nyilvántartást vezet és azoknak szállásait (öltait) hivatalos kiszállásai alkalmával időnként és minden külön díjazás nélkül megvizsgálni köteles.

A sertéspestissel (sertésvész) fertőzött községben (városban) a sertéskereskedők (kupecsek) szállásainak (óljainak) a megvizsgálására és ellenőrzésére úgy a járási (városi) m. kir. állatorvosnak, valamint a községi előljárásnak is különös gondot kell fordítani.

Kártalanítás.

30. §. A jelen rendelet 6. §-ában előírt eljárás folyamán a hatósági rendeletre kiírt sertésekért járó kártalanítás mérvére és a további eljárásra nézve az 1888. VII. t.-c. 105—112. §-ai, az 1896. XXVI. t.-c. 71. §-ának 1. pontja, továbbá az 1888. évi 40,000 számú rendelet 288—294. §-ai és az 1900. évi 95,000 számú rendelet 30. és 79. §-ai az irányadók.

Büntető határozatok.

31. §. Aki a jelen rendeletben előírt szabályok és rendelkezések avagy tilalmak ellen vét, kihágást követ el, mely a cselekmény vagy mulasztás minőségéhez képest, az 1888. évi VII. t.-cz. 149—155. §-ai, illetőleg a jelen rendelet 22. §-ában megjelölt rendelkezések vagy tilalmak megszegése esetén a most idézett törvény 150. §-a és a jelen rendelet 24. §-ában megjelölt rendelkezések vagy tilalmak megszegése esetén az 1879. évi XL. t. cz. 124. §-a, illetőleg az 1894. évi XII. t.-cz. 95. §-ának i), r) pontja és az 1890. évi I. t.-cz. 122. §-a alapján büntetendő.

Budapest, 1913. évi július 11-én.

Báró Ghillány Imre s. k.

13942. tan. szám.

1913.

E rendelet másolatát a benti körrendelet egy példánya kapcsán közhírré tétel, tudomásul vétel és szigorú alkalmazkodás céljából kiadja a tanács a v. rendőrfőkapitánynak, mint I. foku állategészségügyi hatóságnak.

Kassa, 1913. évi aug. hó 13-án.

A város tanácsa nevében:

Dr. Szentlélek Gyula s. k.
polgármester.

I. sz. engedély-minta lezárt (fertőzött) udvarból *egészséges* sertéseknek *továbbtartás* céljából *helybe* való elszállításához a 17. §. II., III. pontjához.

..... sz.

Szállítási engedély.

..... lakosnak megengedem, hogy sertéspestissel (sertésvészszel) fertőzött
..... község (város) lezárt (fertőzött) sz. udvarából sz. majorjából
..... sz. tanyájából sz. pusztájáról nevű legelőjéről drb egészséges sertést
továbbtartás céljából **helybe** a sz. udvarba (tanyába, majorba, pusztára, legelőre) $\frac{\text{járművön}}{\text{lábon}}$ elszállithasson.

Figyelmeztetem a szállító felet, hogy

1. a sertéseket utközben eladni, elajándékozni, elcserélni s az engedélyben kijelölt rendeltetési helytől eltérő más helyre szállítani nem szabad;
2. a szállításnál használt járműveket a sertések lerakása után tisztítsa meg;
3. a sertések marhaleveleit és ezen szállítási engedélyt az elszállítás napján alulírott községi előljárásnak (városi hatóságnak) adja át!
4. a sertéseket a rendeltetési helyre való megérkezés után más sertésektől különítse el;
5. a jelen engedély a kiállítás napját követő öt napig érvényes.

Kelt

(P. H.)

.....
előljáráóság.
városi hatóság.

II. sz. engedély-minta lezárt (fertőzött) udvarból *beteg* vagy *betegségre gyanus* sertéseknek *azonnali levágás* céljából *helybe* való elszállításához a 17. §. IV. a) pontjához.

..... sz.

Szállítási engedély.

..... lakosnak megengedem, hogy sertéspestissel (sertésvészszel) fertőzött
..... község (város) lezárt (fertőzött) számú udvarából sz. tanyából
..... sz. majorjából sz. pusztájáról nevű legelőjéről darab *betegségre gyanus*
(*beteg*) sertést *azonnali levágás* céljából **helybe** a $\frac{\text{sz. udvarba}}{\text{vágóhidra}}$ járművön elszállithasson.

Figyelmeztetem a szállító felet, hogy

1. a sertéseket utközben eladni, elajándékozni, elcserélni s az engedélyben kijelölt helytől eltérő más helyre szállítani nem szabad;
2. a szállításnál használt járműveket a sertések lerakása után tisztítsa meg és fertőtlenítse;
3. a sertések marhaleveleit és ezen szállítási engedélyt az elszállítás napján alulírott községi előljárásnak (városi hatóságnak) adja át;
4. a sertéseket az engedélyben meghatározott időn belül vágja le;
5. a jelen engedély a kiállítás napját követő öt napig érvényes.

Kelt

(P. H.)

.....
előljáráóság.
városi hatóság.

III. sz. engedély-minta lezárt (fertőzött), valamint lezárt területen lévő vészmentes udvarból *egészséges sertéseknek levágás céljából helybe való elszállításához a 17. §. IV. b), c) pontjához.*

..... SZ.

Szállítási engedély.

..... lakosnak megengedem, hogy sertéspestissel (sertésvészszel) fertőzött
 község (város) ^{lezárt (fertőzött)} lezárt területén lévő vészmentes sz. udvarából sz. tanyájából
 sz. majorjából sz. pusztájáról nevü legelőjéről darab egészséges sertést
^{azonnali} levágás céljából helybe a ^{sz. udvarba} ^{járművön} elszállithasson.
^{öt napon belüli} ^{közvágóhidra} ^{lábón}

Figyelmeztetem a szállító felet, hogy

1. a sertéseket utközben eladni, elajándékozni, elcserélni s az engedélyben kijelölt helytől eltérő más helyre szállítani nem szabad;
2. a szállításnál használt járműveket a sertések lerakása után tisztítsa meg;
3. a sertések marhaleveleit és ezen szállítási engedélyt az elszállítás napján alulírott községi előjárásnak (városi hatóságnak) adja át;
4. a sertéseket az engedélyben meghatározott időn belül vágja le;
5. a jelen engedély a kiállítás napját követő öt napig érvényes.

Kelt

(P. H.)

.....
 előjáróság.
 városi hatóság.

IV. sz. engedély-minta lezárt (fertőzött), valamint lezárt területen lévő vészmentes udvarból *egészséges sertéseknek levágás céljából budapest-ferencvárosi zárt vásárra és városok közvágóhidjára való elszállításához a 17. §. IV. b) c) pontjához*

..... SZ.

Szállítási engedély.

..... lakosnak megengedem, hogy sertéspestissel (sertésvészszel) fertőzött
 község (város) ^{lezárt (fertőzött)} lezárt területén lévő vészmentes sz. udvarából sz. tanyájából
 sz. majorjából sz. pusztájáról nevü legelőjéről darab egészséges sertést
^{azonnali} levágás céljából ^{r. t.} város ^{thj.} ^{közvágóhidjára} ^{lábón}
^{öt napon belüli} ^{budapest-ferencvárosi zárt vásárra} ^{járművön. vasuton, hajón}
 községig járművön, innen községbe, (városba) vasuton (hajón) innen a rendeltetési helyre
 járművön elszállithasson.

Figyelmeztetem a szállító felet, hogy

1. a sertéseket utközben eladni, elajándékozni, elcserélni s az engedélyben kijelölt rendeltetési helytől eltérő más helyre szállítani nem szabad; a szállítás közben felmerült megbetegedésről vagy kényszervágásról azonnal értesítse annak a községnek (városnak) az előjáróságát (városi hatóságát), melynek területén a megbetegedés vagy kényszervágás felmerült;
2. a szállításnál használt járműveket a sertések lerakása után tisztítsa meg;
3. a sertések marhaleveleit és ezen szállítási engedélyt a megérkezés napján a rendeltetési hely községi előjáróságának (városi hatóságának) adja át (budapest-ferencvárosi zárt vásárra szállított sertések marhaleveleit és a szállítási engedélyt a budapesti ker. m. kir. állatorvosnak kell átadni);
4. a sertéseket az engedélyben meghatározott időn belül vágja le;
5. a jelen engedély a kiállítás napját követő 5 napig érvényes.

Kelt

(P. H.)

.....
 előjáróság.
 városi hatóság.

V. sz. engedély-minta lezárt (fertőzött), valamint lezárt területen lévő vészmentes udvarból *egészséges* sertéseknek *levágás* céljából más községbe való elszállításához a 17. §. IV. b), c) pontjához.

..... sz.

Szállítási engedély.

..... lakosnak megengedem, hogy sertéspestissel (sertésvészszel) fertőzött község (város) ^{lezárt (fertőzött)} lezárt területén levő vészmentes sz. udvarából sz. tanyájából sz. majorjából sz. pusztájáról nevű legelőjéről darab egészséges sertést ^{azonnali} _{öt napon belüli} levágás céljából város (község) sz. udvarába lábon, járművön, vasúton, hajón községig (városig) járművön, innen községbe (városba) vasúton (hajón), innen a rendeltetési helyre járművön elszállithasson.

Figyelmeztetem a szállító felet, hogy

1. a sertéseket útközben eladni, elajándékozni, elcserélni s az engedélyben kijelölt rendeltetési helytől eltérő más helyre szállítani nem szabad; a szállítás közben felmerült megbetegedésről vagy kényszervágásról azonnal értesítse annak a községnek (városnak) az előjáróságát (városi hatóságát), melynek területén a megbetegedés vagy kényszervágás felmerült;
2. a szállításnál használt járműveket a sertések lerakása után tisztítsa meg;
3. a sertések marhaleveleit és ezen szállítási engedélyt a megérkezés napján a rendeltetési hely községi előjáróságának (városi hatóságának) adja át;
4. a sertéseket az engedélyben meghatározott időn belül vágja le;
5. a jelen engedély a kiállítás napját követő öt napig érvényes

Miről lakos folyamodót az előjáróságot (városi hatóságot) és ^{főszolgabíró} _{rendőrkapitányt} értesíttem.

Kelt

(P. H.)

.....
mint I. fokú hatóság.

VI. sz. engedély-minta lezárt területen lévő vészmentes udvarból *egészséges* sertéseknek *továbbtartás* céljából helybe való elszállításához a 17. §. V. pontjához.

..... sz.

Szállítási engedély.

..... lakosnak megengedem, hogy sertéspestissel (sertésvészszel) fertőzött község (város) lezárt területén levő vészmentes sz. udvarából sz. majorjából sz. tanyájából sz. pusztájáról nevű legelőjéről darab egészséges sertést továbbtartás céljából helybe a sz. udvarba (tanyába, majorba, pusztára) ^{lábon} _{járművön} elszállithasson.

Figyelmeztetem a szállító felet, hogy

1. a sertéseket útközben eladni, elajándékozni, elcserélni s az engedélyben kijelölt rendeltetési helytől eltérő más helyre szállítani nem szabad;
2. a szállításnál használt járműveket a sertések lerakása után tisztítsa meg;
3. a sertések marhaleveleit és ezen szállítási engedélyt az elszállítás napján alulírott községi előjáróságnak (városi hatóságnak) adja át;
4. a sertéseket a rendeltetési helyre való megérkezés után más sertésektől különítse el;
5. a jelen engedély a kiállítás napját követő öt napig érvényes.

Kelt

(P. H.)

.....
előjáróság.
városi hatóság.

Közérdekű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek és egyéb közlemények.

969361/913. szám.

Á. V.

Félaru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványok kiállítása, illetőleg érvényesítése az 1914. évre.

Az állami alkalmazottak és törvényhatósági tisztviselők, továbbá a községi és körjegyzők, a rendezett tanácsú városok tisztviselői, a nem állami tanszemélyzet, valamint az állami és törvényhatósági nyugdíjasok részére kiállított azok a félaru vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok, melyek 1914., illetőleg 1917. év végéig terjedő hatálylyal adattak ki, az 1914. évre leendő érvényesítés végett a m. kir. államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI., Andrásy-ut 73—75. sz.) 1913. évi október hó 1-től kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban ugyanezen évi december 31-ig okvetlen beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, akiknek a folyó évben arcképes igazolványuk nem volt, de ilyet az 1914. évre megszerezni kívánnak, az igazolvány kiállítását szintén a fentjelzett határidőn belül kell kérelmezniök.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy saját érdekükben fekszik, ha az igazolvány kiállítását, illetőleg a következő évre való érvényesítését lehetőleg már október havában vagy november hó első felében kérelmezik, továbbá, hogy az igazolványok érvényesítéséért vagy kiállításáért igazolványonként járó 2 korona kezelési illetéket m. kir. póstai értékjegyekben kell leróni.

A póstai értékjegyeket a kérvényre vagy a névjegyzékre fel kell ragasztani. Kézpénzt vagy okmánybélyeget kezelési illeték fejében el nem fogadunk.

A kérvényeket és az egyes hivatalok részéről betérjesztendő névjegyzéket az előirt záradékkal és a hivatali bélyegző lenyomatával kell ellátni.

Az érdekelt hivataloknak úgy az érvényesítendő igazolványokról, valamint a kiállítandó új igazolványokhoz szükséges fényképekről külön-külön jegyzéket kell készíteni.

Figyelmeztetjük a nyugdíjasokat, hogy kérvényeiken a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatósággal azt is igazoltatni tartoznak, hogy

fizetéssel egybekötött foglalkozásuk nincsen. Állami, törvényhatósági, községi és vasuti hivataloknál rendes évi díjazással, havi vagy napidíjjal egybekötött foglalkozás, ugyszintén magánhivataloknál havi vagy napidíjas alkalmaztatás az utazási kedvezményre való igényt nem szünteti meg.

Végül még arra is figyelmeztetjük az igényjogosultakat, hogy az alatt az idő alatt, *amig arcképes igazolványuk kezelés alatt van*, az előre nem látott utazásokra szükséges *félaru vasuti jegy váltására jogosító, s egyszeri utazásra szóló igazolványokat* a maguk részére okvetlenül kérelmezzék, mert az utazási kedvezmény menetdíjának visszatérítése utólag semmi körülmények között nem fog engedélyeztetni.

Budapest, 1913. szeptember 4-én.

A magyar királyi államvasutak Igazgatósága.

Kassa szab. kir. város polgármestere.

4264 szám.

1313 eln.

Kassa szab. kir. város közigazgatási bizottságának 427/913 K. B. sz. határozata az 1913/14. tanévben iskolába be nem iratkozott tankötelesek összeírása tárgyában.

H a t á r o z a t.

A város közigazgatási bizottságának fenti számú határozata értelmében az 1913/14. tanévben iskolába be nem iratkozott tanköteles gyermekek összeírását elrendelem s az összeírásnak házanként való foganatosítására az I. negyedbe Takács Imre v. irodatisztet, a II. negyedbe Kovalkovits Ferenc, a III. negyedbe Lukács Ferenc, a IV. kerületbe Vécsei Jenő, az V. kerületbe Vécsei Tivadar, a VI. kerületbe Oravec István napidíjasokat és a külterületekre Szilágyi Ernő külrendbízost rendelem ki.

Az összeírás f. évi szeptember 22-től kezdődőleg a hivatalos órán kívül a délutáni órákban akként lesz foganatosítandó, hogy az összeírás minden negyedben 10 napon belül befejeztessék.

Az összeírók részére 4 korona napidíj és a B. I. mintájú kimutatás kitöltéseért 4 fillér fog utólag a v. tanács által kiutaltatni.

Miről a fentebb nevezett kiküldötteket jelen határozattal azzal a felhívással

értesitem, hogy a további részletes utasítások átvétele végett irodám vezetőjénél jelentkezzenek és hogy kiküldetésüket közvetlen hivatali főnöküknek jelentsék be.

Kassa, 1913. évi szept. 19-én.

Dr. Szentlélek s. k.
polgármester.

Kassa szab. kir. város polgármesterétől.

5584.
1913. eln. szám.

A „Friss Ujság“ kiadóhivatalának kérvénye, melyben a „Friss Ujság“ című lap részére utcai elárúsítási engedélyt kér.

Határozat.

Folyamodó kérelmének helyt adok és megengedem, hogy a Budapesten megjelenő és fenti című lapot e város területén a m. kir. belügyminiszter ur 1912. évi 136000. számú rendeletének szigorú betartása mellett három hónapon át és pedig 1913. évi szeptember hó 19-től kezdődőleg 1913. évi december hó 19-ig árusíthassa.

Miről folyamodót, a kassai rendőrkapitányi hivatalt és a Városi Közlönyt, az utóbbit jelen engedélyem közhírré tétele végett értesitem.

Kassa, 1913. évi szeptember hó 21-én.

Dr. Szentlélek Gyula
polgármester.

Kassa szab. kir. város polgármestere.

5583. eln. sz.
1913.

Kemenczky Kálmán kassai lakos kérvénye, melyben a „Szinházi Ujság“ című lap részére utcai elárúsítási engedélyt kér.

Határozat.

Folyamodó kérelmének helyt adok és megengedem, hogy a megjelenő és fenti című lapot e város területén a m. kir. belügyminiszter ur 1912. évi 136000. számú rendeletének szigorú betartása mellett három hónapon át és pedig 1913. évi október hó 1-től kezdődőleg 1914. évi január hó 1-ig árusíthassa.

Miről a folyamodót, a kassai rendőrkapitányi hivatalt és a Városi Közlönyt, az utóbbit jelen engedélyem közhírré tétele végett értesitem.

Kassa, 1913. évi szeptember hó 24-én.

Dr. Szentlélek
polgármester.

Kassa szab. kir. város rendőrfőkapitányától.

14837. szám.
1913.

Hatósági rendelet.

A kolera elleni védekezés tárgyában legutóbb f. évi szept. hó 12-én kibocsátott 150,377/1913. számú belügyminiszteri körrendelet folytán a városi tisztii főorvos előterjesztésére a közegészségről szóló 1876. évi XIV. t.-c. és az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 1. és 2. §-ai alapján mindennemű csontoknak és rongyoknak faluról Kassa szab. kir. város területére való behozatalát és ilyeneknek vásárlását ezennel megtiltom. A város területén gyűjtött csontok és rongyok azonban továbbra is megvásárolhatók.

Faluról rongyokat behozni kivételesen csak akkor lehet, ha azok rendesen bálozva vannak.

Ezen tilalom áthágása az 1876. évi XIV. t.-c. 7. §-a szerint büntetendő kihágást képez.

Erről kiértesíteni rendelem tudomás és mihez tartás végett az összes csont- és rongygyűjtő teleptulajdonosokat, az összes előadó rendőrtiszviselőket, a városi tisztii főorvost és a városi tisztii orvosokat, továbbá megfelelő ellenőrzés végett a rendőrfelügyelőség útján az egész végrehajtó rendőrséget és végül az összes városi vámokat és pedig utóbbiakat azzal, hogy minden a faluról ilyen csontokkal vagy rongyokkal érkező szállítmányt feltartóztassanak és a vámon át ne bocsássák; ellenszegülés esetén rendőri karhatalmi segély igénybe vétele végett a rendőrkapitánysághoz kell telefonon jelentést tenni s az ellenszegülők megbüntetés végett a rendőrfőkapitányi hivatal elé állítandók.

Kassa, 1913. évi szept. hó 23-án.

Váczy József
főkapitány.

Pályázatok, hivatalos hirdetések, közövények.

Kassa szab. kir. város tanácsától.

16574. tan. szám.
1913.

HIRDETMÉNY.

Kassa szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város házi kezelésében lévő mezei gazdaságban nagyobb mennyiségben termelt kiváló minőségű csemege burgonyát

a jövő hó első felében métermázsánként 9 korona áron értékesíteni fogja és hogy megrendelések már most elfogadtatnak.

Felhívja ennél fogva a tanács a venni szándékozókra, hogy a megrendeléseket ez évi október hó 1-ig Précsényi Lajos városi gazdánál (városi major telefon 189.) akár levélben, vagy naponta déli 12 és 1 órai időközben szóbelileg, esetleg távbeszélő útján eszközöljék.

Kassa, 1913. szeptember hó 17-én tartott tanácsülésből.

Dr. Szentlélek Gyula s. k.
polgármester.

Kassa sz. kir. város rendőrfőkapitányától.

14523. szám.
1913.

HIRDETMÉNY

Minthogy a szomszédos vármegyékben a kolera fellépett és attól lehet tartani, hogy ezen betegséget a város területére is behurcolják, a város területén megtartani szokott búcsúkat, és az azzal járó kirakó vásárokat a mai nappal kezdődőleg a további intézkedésig betiltottam, amiről a város közönségét és különösen az érdekelteket kiértesítem.

Kassa, 1913. szeptember 17

Váczy József s. k.
főkapitány.

Kassa szab. kir. város polgármestere.

5648 eln. sz.
1913.

HIRDETMÉNY.

Közhirre teszem, hogy az 1886. évi XXI. t.-cz. 25. §-a, értelmében a legtöbb adót fizetők névjegyzéke a városi adóhivatal által egybe állítván, ezen névjegyzék a netán szükséges felszólamlások megtehetése végett a mai naptól számított 8 napon át irodámban közszemlére van kitéve, ahol az a hivatalos órák tartama alatt megtekinthető.

Kassa, 1913. szeptember 24.

Dr. Szentlélek
polgármester.

Tolnavármegye alispánjától.

14682. sz.
1913.

Körözzvény.

A Wienben az 1850-es években született s ugyancsak Wienben 1911. évben elhalt Pfalz Károly kádársegéd állampolgársága kérdésessé válván, felkérem az összes hatóságokat, hogy nevezett rokonait és hozzátartozóit hatóságuk területén nyomoztatni és feltalálásuk esetén hivatalomat értesíteni sziveskedjék.

Szekszárd, 1913. évi szeptember 13.

Az alispán helyett:

Dr. Éeri Márton
főjegyző.

Hirdetések.

MEGJELENT:

Kassa szabad királyi város csatorna- és vízműve

(3 kötetben, 600 oldalon 34 fényképmel-
léklettel és 34 műszaki
rajzzal) □

Ismerteti:

GÖNDÖR GÁBOR
műszaki tanácsos.

Ára: 20 korona.

Kapható: a Városi Közművek Igazgatóságánál Kassa, Fő-utca 114. szám. Telefon: 282.

**Kassa szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által
1914. évi április hó 16-ik napján d. e. 10 órakor megtartott
ÁLTALÁNOS TISZTJÚTÍTÓ KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.**

Jelen voltak:

Elnök: *Sziklay Ede* főispán.

Dr. Kriebel Edgár főjegyző polgármester-helyettes, Váczy József rendőrfőkapitány, Varga Kálmán, Kossuth Lajos, Dr. Körmendy-Ékes Lajos és Dr. Vukovics Károly tanácsnokok, Klekner Emil tb. tanácsnok, Rössler István tb. főjegyző, Loósz Dezső, Göntzy János, Láng Lajos és Blanár Zoltán aljegyzők, Dr. Wandracsek Jenő tiszti főorvos, Rössler Richárd főmérnök, Rozsics Jenő főszámvevő, Grega György tb. főszámvevő, Kemény Lajos főlevéltárnok, Kiss János főpénztárnok és Halász Mihály közgyám.

Dr. Acél Gyula, Adler Adolf, Adler Náthán, Alexander Samu, Ambrózy Károly, Dr. Aranyossy Arisztid, Baán Bertalan, Balló Ferenc, idb. Bauernebl Szilárd, ifj. Bauernebl Szilárd, Beke Imre, Beller Károly, Binder Ernő, Dr. Blanár Béla, Bródy Frigyes, Dr. Brósz László, Burger Lajos, Csoma Miklós, Deák Gyula, Dr. Elek Imre, Engel Ármin, Fleischmann Károly, Fiedler Szilárd, Fodor Jakab, Fürst Sándor, Dr. Gaiger Ignác, Ganczfried Bertalan, Gercsák Károly, Gerlóczy Béla, Gillinger János, Dr. Glück Lipót, Dr. Grosschmid Géza, Dr. Grósz Sándor, Dr. Grün Lajos, Dr. Halmi Béla, Dr. Halmi Félix, Dr. Halmi Pál, idb. Haltenberger Péter, Hegedüs Anzelm, Hegedüs János, Dr. Hercz Ignác, Dr. Hevessy Károly, báró Jakobs Ottokár, Jeney Károly, Juhász Arthur, Dr. Kaiser Sándor, Karsai Ervin, Karsai Károly, Dr. Kemény Béla, Kemény Géza, Dr. Kérészy Zoltán, Kissváry Sándor, Klimkovics Elemér, Korach Herman, Korláth Ferenc, Kozák János, Latzkovszky Lajos, Lekly Gyula, Dr. Littmann Arnold János, Littmann Sándor, Dr. Maléter István, Martoncsik Béla, Matzner Samu, Dr. Molnár Jenő, Molnár Miklós, Dr. Nagy Géza, Dr. Neményi Vilmos, Dr. Neuwirth Elek, Ólschläger Lajos, Patzauer Hugó, Perény Leó, Dr. Polák Gyula, Pollacsek Manó, Richtárszky Aurél, Rozmann Andor, Dr. Salzer Quidó, Dr. Stark Arisztid, Stekker Károly, Steller Árpád, Strauszmann Benő, Scharmann Simon, Schirger Gusztáv, Siposs A. Gyula, Dr. Siposs Aladár, Dr. Szauberer Béla, Széman József, Sztudinka Gyula, Tóth András, Wandracsek Károly, Dr. Varga Kálmán, Vizy Domokos, Dr. Weiser Ernő, Weisz I. Leo, Wirth József, Wirtschafter Pál bizottsági tagok.

A bizottsági tagok lelkes éljenzése között belépő főispán ur öméltósága annak megállapítása után, hogy az 1908. évi április hó 27-én megtartott közgyűlés által hat évi időtartamra megválasztott tisztviselők mandátuma ez évi május hó 1-én lejár,

és hogy a tisztujtás előkészítése, jelesül

a betöltendő állásokra nézve a pályázati hirdetmény kibocsátása, valamint a tisztujtító közgyűlésnek az általános tisztujtás napirendjével való egybehívása törvényszerűen eszközöltetett, a mai napra egybehívott tisztujtító közgyűlést az alábbi beszéddel nyitotta meg:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A mai közgyűlés mint tisztújító szék, önkormányzati életünk legjelentősebb mozzanata: egy darab történetet zár le s egy újabb darab történetet vezet be.

A lezárt időszak jellegét a törvényhatóságnak kormányzásra és végrehajtásra hivatott bizalmi letéteményesei adják meg, s ha van jó, ha van rossz, mely a letűnt időszakból elismerést, méltánylást, vagy gáncsot érdemel, az a búcsuzó tisztviselőket illeti meg, mert az eszméknek csak azok végrehajtása ad életet.

Termelje bár e bizottság a legszebb, legéletrevalóbb eszméket, el fognak azok torzulni hanyag, felületes, hivatástalan kivitelben, míg a hivatottak lelkes munkája eredményt, haladást, életet jelent. S ezt a munkásságot, ezt az életet nem szabad a pillanatnyi, látszólagos, kicsinyes érdekek szűk látköréből mérni, hogy úgy mondjam, a pótdadó mértékéhez szabni; a városi élet rohamos fejlődése a városokat a kultúra, ipar, kereskedelem és forgalom gócpontjaivá tette s mint ilyenek szívják fel a vidéknek értelmiségét és munkás elemeit és sulyukhoz mérten irányt adó tényezői alkotmányos állami életünknek, mint a magyarság és magyar kultúra erős várai pedig egyenesen nemzeti missziót töltenek be.

Egészséges fejlődéssel kell oda törekedni, hogy hivatásuk magaslatára emelkedjenek s annak legelső, legelemibb feltétele, hogy minden rendű és rangu lakosának megélhetését biztossítsák produktív munkában, keresetforrások nyújtásában és a kulturális, társadalmi és kényelmi igények kielégítésében.

Kassát ez irányban alig érheti vád s ha fejlődését nem követte nyomon káprázatos vagyonosodás, szolid haladásáról tanuságot tesz a mult év katasztrófális pénzügyi és közgazdasági válsága, melynek hatását súlyosabb következmények nélkül viselte el.

Tagadhatatlan azonban, hogy Kassa inkább honorátior, hivatalnoki, katonai és kulturális város jellegével bír s kívánatos volna jövőre a vagyonosodás gazdagabb forrásait nyújtó ipar és kereskedelem intenzivebb fejlődését célul kitűznie.

Nem szándékozom a törvényhatóság szabad önrendelkezését irányítani, csak rámutatni kívántam arra, hogy a városok nemzeti hivatásának táguló mezején a tisztviselői kar helyes megválasztása nagy érdekeket képez s ha áll azon tétel, melyet szavaim bevezetésében felállítottam, hogy az eszméknek azok végrehajtása ad életet, át kell éreznünk mai feladatunk jelentőségét.

Engedje meg a tisztelt Közgyűlés, hogy egy hasonlat kedvéért rövid visszapillantással idézzem emlékezetükbe székfoglalóm azon vonatkozását, mellyel itt Önök között idegen voltomra hivatkozva, azon kegyet kértem magam részére a sorstól, hogy ha majd innen távozom, egy jó kassai polgár benyomását hagyjam hátra!

Négy év telt el azóta... s én szívem teljes melegével, lelkem forró vágyaival és gondolkörével ide forrtam e városhoz, ennek polgársága, bizottsága, érdemes tisztviselői kara, szóval teljes közéletéhez!

S ha én, az idegen ilyen szerető gonddal fűződtem e város érdekeihez, mily szeretetnek kell áthatnia az Önök, kassai polgárok egész valóját, mily aggodalmas gonddal s a jövőnk iránti felelősségérzettel kell bevezetniök a város történetének újabb fejezetét!

S mert azt így érzem és látom, teljes lelki megnyugvással bízom a t. Törvényhatóság bizottságának bölcsességére és helyes érzékére a mai nap jelentőségének megoldását s meg vagyok győződve arról, hogy minden mellékes érdektől menten, egyedül a közjó és köztisztesség érdeke fogja irányítani elhatározásában.

Szerencsét kívánok mai működésükhöz!
(Lelkes éljenzés!)

A napirendre térve, elnöklő főispán ur a tisztújító közgyűlés törvényszerű lefolyása érdekében a közgyűlés tartamára jegyzőül dr. *Polák Gyula*, tisztii ügyészül dr. *Brósz László* bizottsági tagokat helyettesítette.

Ezek után szólásra emelkedett dr. Kriebel Edgár polgármesterhelyettes és a maga, valamint tisztviselő társai nevében a következő beszéddel bocsátotta a közgyűlés rendelkezésére az általuk eddig betöltött állásokat.

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A tisztikar egyrészének a t. Törvényhatóságtól nyert megbízatása e hó végével lejárván, úgy tisztársaim, mint a magam nevében rendelkezésére bocsátom a tek. Törvényhatósági Bizottságnak azt a megbízást, mellyel bennünket 6 év előtt megtisztelni kegyeskedtek s egy-utal átadom a főispán ur öméltóságának a város pecsétjét és a titkos levéltárnak kulcsait, mint a polgármesteri tisztségnek ezidőszerinti őrizetremre bizott jelvényeit.

A lefolyt hat év alatt történetekre ez alkalommal nincs módomban kitérni, csak annak megjegyzést méltóztassék megengedni, hogy a városi tisztikartól a mai időben egész más mun-

kát kívánnak hazánkban is, mint még husz évvel ezelőtt.

Hazánk városai renaissance korukat élik s elmaradottságuk tudatában óriási erőfeszítéseket kell tenniök, hogy a nyugat művelt városainak színvonalára emelkedjenek s kivívják azt a pozíciót, melyet részükre kulturájuk, gazdasági jelentőségük biztosít.

A tisztikar átérezte azt a nemes hívást, melynek megvalósítására hazánk boldogulása, polgárainak jóléte, a törvényhatóság bizalma kötelezte és ismereteinek növelésével lefolytatott tanulmányokkal, ügyszere-ttel és buzgalommal törekedett a reábizott feladatokat megoldás elé juttatni. Hogy még sok a megoldásra váró feladat, elismerjük. Egy fejlődő organizmusnál nem is lehet máskép, de ha sikerült bizonyos irányokban eredményeket elérnünk, azt csak a Törvényhatósági Bizottság tag látkörének, a közérdek iránti érzékének, a város iránti szeretetének és annak a bizalomnak köszönhetjük, mellyel a végrehajtó hatalom kezelőit, a tisztikart megtisztelte és támogatta.

Most, midőn megbízatásunkat a tekintetes Közgyűlés kezébe adjuk, azzal a megnyugtató tudattal, hogy mindegyikünk tehetségéhez és erejéhez képest igyekezett a reá bizottaknak megfelelni s midőn ez alkalommal hálásan megköszönjük a főispán ur öméltósága, a tekintetes Törvényhatósági Bizottságnak irántunk nem egyszer megnyilvánuló jóindulatát, tisztelettel kérem ez alkalommal is a Törvényhatósági Bizottság bizalmát és jóindulatu támogatását. (Lelkes éljenzés.)

Dr. Kriebel Edgár polgármesterhelyettes beszédének elhangzása után elnöklő főispán ur javaslatára

a közgyűlés a lelépő tisztviselőknék jegyzőkönyvi elismerést szavaz.

Ezután a főispán ur javaslatára a kijelölő választmányba

a közgyűlés Korláth Ferenc, dr. Neményi Vilmos és Steller Árpád bizottsági tagokat választotta meg, a főispán ur pedig dr. Hevessy Károly, dr. Szauberer Béla és Beller Károlyt nevezte ki.

A tisztujításnál működő szavazatszedő küldöttség tagjaiul pedig Schirger Gusztáv elnökléte alatt dr. Aranyossy Arisztid és dr. Halmi Béla lettek kiküldve.

A kijelölő választmány tanácskozása tartamára elnöklő főispán ur a közgyűlést fel függesztette.

A kijelölő választmány tanácskozásának befejeztével főispán ur a közgyűlést újból megnyitván, jelentette,

hogy a kijelölő választmány a város pol-

gármesteri állására az egyedül jelentkezett dr. Blanár Béla, Kassa szab. kir. város országos képviselőjét jelölte.

Hosszantartó, általános s lelkes éljenzés után a főispán ur kijelentette,

hogy a közgyűlés dr. Blanár Bélát egyhanguan megválasztja, miért is dr. Blanár Béla országos képviselőt Kassa szab. kir. város megválasztott polgármesterének mondja ki.

Főispán ur a nagy lelkesedéssel fogadott határozat enunciaciója után felkéri a közgyűlést, hogy a megválasztott polgármestert a közgyűlésbe ősi szokáshoz híven, bizottságilag hívják meg.

A közgyűlés ezt elfogadván, a főispán ur javaslatára a bizottságba

elnökül báró Jakobs Ottokárt, tagjaiul pedig Beller Károlyt, dr. Neuwirth Eleket, Sztudinka Gyulát és dr. Varga Kálmánt küldi ki.

Rövid idő mulva a közgyűlés lelkes éljenzése közben a fenti bizottság és a tanács tagjainak kísérete mellett belépett az újonnan választott polgármester, ki is, miután elnöklő főispán ur egyhangu megválasztását tudomására adta, főispán ur felhívása folytán

a törvényben előirt tiszti esküt a közgyűlés színe előtt és az Orbán-harang zúgása közben letette.

Az eskütétel után a főispán ur a következő lelkes éljenzéssel fogadott szavak kíséretében nyújtotta át a megválasztott polgármesternek a város pecsétjét és a titkos levéltár kulcsait:

Nagyságos Polgármester Ur!

Tisztelt Barátom!

Eskütételeddel hivatalodba iktatva, reményelt bizalommal nyujtom át polgármesteri állásodnak ezen szimbolumait.

Ezen jelvényekben a polgári bizalom legértékesebb zálogát veszed át és ezek birtokában foglalod el azon diszes polcot, mely városunk közéletének vezetésével a legszebb, legmagasabb polgári megbízatást, de súlyos felelősséget is ruház reád.

Ismerem egész egyéniségedet, hiszen négy éves együttműködés elismerésteli barátsága fűz hozzád, önzetlen jellemed, tiszta látóköröd, lan-kadatlan tetterőd, a város érdekeinek és ügyeinek alapos ismerete, szülővárosod iránti hűség szereted és hosszú éveken át kifejtett önzetlen munkásságod predesztináltak ezen állásra. A mai választás egyhangu megnyilatkozása fejezi ki az egyéniségedhez fűződő osztatlan bizalmat és a működésedhez fűzött reményt.

Váltsa valóra e reményeket nemes törekvésed! Öszinte melegséggel üdvözöllek diszes

állásodban, áldást, sikert, szerencsét kívánok működésedhez! (Lelkes éljenzés!)

A polgármesteri jelvények átadásával egybekötött fenti üdvözlésre dr. *Blanár* Béla polgármester a következő köszönő és székfoglaló beszédet mondotta:

Méltóságos Főispán Ur!

Nagyon köszönöm a szíves szavakat, amelyekkel engem Méltóságod polgármesterré választásom s eskütételem alkalmából kitüntetni kegyeskedett. Köszönöm az elismerést, amellyel eddigi működésemet méltatta s őszintén bevallhatom, hogy elősmerő szavait annál inkább értékelem és becsülöm, mert hiszen Méltóságod főispáni tisztének elfoglalása óta állandóan szívén viselte Kassa város és polgárainak javát, érdekeit, állandóan küzdött és fáradozott, hogy e város emelkedjék és gyarapodjék. Önbizalommal és büszkén tekinthet vissza működésére s városunk csakis hálával és köszönettel adózhat Méltóságodnak munkálkodásáért. Köszönöm irányomban tanúsított eddigi szíves jóindulatát s kérem jóakaratu támogatását a jövőre is.

Tekintetes Törvényhatósági Közgyűlés!

Midőn átveszem a polgármesteri állásnak a multból fönmaradt s hűen megőrzött jelvényeit, a titkos levéltár kulcsait, vagyis a város javaira, ingatlanaira, jogaira s egész vagyonára vonatkozó adománylevelek és okmányok őrzését s jelképileg a város gazdasági ügyeinek és vagyonának kezelését, — továbbá a város nagy pecsétjét, a közigazgatási hatóság jelképét, s midőn elfoglalom dicső elődeimnek, a város főbiráinak és konzuljainak nyolcszázestendős székét, a törvényhatósághoz első szavam a köszönet szava.

Köszönöm belém helyezett bizalmukat, köszönöm, hogy méltónak ítélték a város vezetésére, a polgárság ügyeinek intézésére.

Polgáremberre nézve nem ismerem megtisztelőbb megbízást, nagyobb megtiszteltetést, mint a polgártársaknak bizalmát, amellyel egy polgártársukat körükből kiemelnek s azt ügyeik vezetésével megbízzák.

A bizalom nagy köteleességeket ró az emberre; igyekezni fogok t. Közgyűlés erőmhöz képest bizalmuknak megfelelni, arra méltó lenni.

Érzem és tudom, hogy nehéz a feladat, a melyre elszóllítottam s amelyre vállalkoztam.

Tudom, hiszen évek során alkalmam volt látnom és tapasztalnom, minő terhes egy átala-

kulásban levő város ügyeit vezetni, minő körültekintést s megfontolást igényel az, hogy míg egyrészt meg ne akadjon az előremenés, másrészt az élő nemzedék vállaira elviselhetetlen terhek ne halmoztassanak, megélhetésök, boldogulásuk lehetetlenné ne tétessék.

S csakugyan városunk jelenlegi helyzete, midőn hosszas szünetelés után majdnem egyszerre valósítottuk meg a modern város számos feltétlenül szükséges intézményeit s még oly sokat kell megvalósítanunk s midőn reánk szakadt a gazdasági válságnak s a siralmas pénzügyi helyzetnek minden baja, köteleességünk ké teszi, hogy rigorózusan bíráljuk el minden megvalósítandó dolognál, vajjon az, ami önmagában jó és helyes, az adott pénzügyi viszonyok mellett megvalósítható-e.

Be kell vezetnünk háztartásunkba a magánembernek számító elbírálását a nélkülözhetlen, hasznos és kényelmes beruházásokat illetően. S midőn feltétlenül megvalósítjuk a szükségességet, lehetőség szerint a hasznost, a kényelmiéknél a közérdeket, a város javát kell elsősorban elbírálásunk tárgyává tennünk.

Haladnunk kell, hiszen oly sok még, amit meg kell valósítanunk s haladni is fogunk, mert a megállás, a stagnáció egy városnál maga a halál, de ez nem zárja ki, hogy ne igyekezzünk jövedelmezőbben gazdálkodni s nem zárja ki, hogy ne takarékoskodjunk!

A város vezetőségeinek teendői különben tekintetes Közgyűlés az idők folyamán megváltoztak.

A város magisztrátusának többé nemcsak a közigazgatás jól-rosszul elvégzése a feladata, nemcsak abban merül ki összes teendője, hogy közigazgasson, hanem más ellenértéket is kell nyújtania a közterhekért, törődnie kell a város falai közt élő polgárság jólétével, megélhetésével, boldogulásával.

Gondoskodni kell egyrészt arról, hogy elhárítsa mindazokat az akadályokat, amelyek lehetetlenné teszik polgárainak a megélhetést, akadályozzák a munkaerejüknek teljes kifejtését, de másrészt irányítólag, pártolólag, támogatólag kell fellépnie valamennyi polgára irányában s a polgárságnak éreznie kell, hogy nincs magára hagyatva, nem áll elszigetelten, hanem bizton számíthat városa hatóságának segítségére, támogatására.

S csakugyan t. Közgyűlés, csakis ilyen módon lehet a város lakosságának boldogulását elősegíteni, vagyonosságát megteremtteni s csakis ilyen módon lehet a város hatalmassá, gazdaggá.

A közigazgatás menetét illetően ugyamgamra, mint valamennyi tisztviselőtársamra

nézve vallom, hogy nem a közönség van a tisztviselőért, de mi vagyunk a polgárságért s a tisztviselőnek egyedül és kizárólag a közt, a közérdeket szabad szem előtt tartania s az a tisztviselő, akit hivatalos teendői elvégzésénél felekezeti-, párt-, osztály-, avagy bármely más társasági, vagy klikkéredek vezérelnek, tisztviselőnek nem való.

Egyebekben 18 éve vagyok tagja a tekintetes Törvényhatósági Bizottságnak, ismerik nézeteimet, ismerik munkámat s így csakis azt emelem ki, hogy a polgármesteri állást kizárólag tisztviselői foknak, megélhetési forrásnak sohasem tekintettem s nem tekintem és hiszem, hogy a polgármester a törvényhatóság bizalma nélkül egy percig sem maradhat hivatalában, ezen bizalom alapja működésének, éltetője tevékenységének, irányítója tetteinek.

Még egyszer köszönöm belém helyezett szíves bizalmukat.

Az osztatlan lelkesedéssel kísért és hosszantartó éljenzéssel fogadott beszéd után elnöklő főispán ur előterjesztette, hogy a kijelölt választmány jelölte:

Főjegyzőnek: dr. Kriebel Edgár eddigi főjegyzőt.

Tanácsnokoknak: Varga Kálmán, Kossuth Lajos, dr. Körmendy-Ékes Lajos, dr. Vukovics Károly eddigi tanácsnokokat.

Polgármesterhelyettesnek: dr. Kriebel Edgár eddigi polgármesterhelyettes.

Árvaszéki elnöknek: Varga Kálmán eddigi árvaszéki elnököt.

I. oszt. aljegyzőnek: Rössler István eddigi I. o. aljegyzőt.

II. oszt. aljegyzőnek: Loósz Dezső és Göntzy János eddigi II. o. aljegyzőket.

III. oszt. aljegyzőnek: Láng Lajos és Blanár Zoltán eddigi III. o. aljegyzőket.

Árvaszéki ülnöknek: Klekner Emil eddigi árvaszéki ülnököt.

Főpénztárnoknak: Kiss János eddigi főpénztárnokot.

A közgyűlés ezen előterjesztéseket éljenzéssel fogadván, elnöklő főispán ur kijelentette,

hogy a közgyűlés a fent megnevezett eddigi tisztviselőket az ugyanott megjelölt állásokra közfelkiáltással megválasztotta.

Jelentette ezután elnöklő főispán ur, hogy a tisztí főügyészi állásra a kijelölt választmány betűszerinti sorrendben

Dr. Grósz Sándor ügyvédet,

Dr. Juhász Béla Abauj-Tornavármegye tb. főügyészét és

Dr. Weisz Béla eddigi tisztí főügyészt jelölte.

Miután a mellékelt kérvényen névszerinti szavazást kértek, a főispán ur ezt elrendelte és a szavazás tartamára a közgyűlést felfüggesztette.

A közgyűlésen megalakított szavazatszedőküldöttség előtt lefolyt szavazás után főispán ur a közgyűlést újból megnyitván, Schirger Gusztáv szavazatszedő küldöttségi elnök jelentette, hogy a szavazás alkalmával

Dr. Grósz Sándor 63

Dr. Juhász Béla 49

Dr. Weisz Béla 1

szavazatot nyertek.

A szavazás eredményéhez képest főispán ur kijelentette, hogy

dr. Grósz Sándort a közgyűlés főügyésszé választotta, miért is őt Kassa város megválasztott főügyészenek mondja ki.

A főispán ur dr. Weisz Béla eddigi tisztí főügyészenek a közgyűlés által pályázata dacára történt mellőzését a volt főügyészenek betegségében látja indokoltnak.

Érdemes munkásságának emlékéül és elismeréseül dr. Weisz Bélát tb. tisztí főügyésszé nevezi ki, a közgyűlés pedig ugyancsak a főispán ur javaslatára a volt városi főügyészenek önzetlen és érdemduz működéseért elismerést és köszönetet szavaz.

Ezután elnöklő főispán ur törvényadta jogánál fogva a következő tiszteletbeli tisztviselőket nevezte ki:

Tiszteletbeli tanácsnokká Klekner Emil árvaszéki ülnököt.

Tb. főjegyzővé Rössler István I. oszt. aljegyzőt.

Tb. főügyészekké: dr. Aranyossy Arisztid, dr. Gaiger Ignác, dr. Halmi Béla, dr. Neményi Vilmos, dr. Polák Gyula, dr. Sichermann Bernát, Stekker Károly, dr. Szauberer Béla, dr. Weisz Béla ügyvédeket.

Tiszteletbeli rendőrfőkapitánnyá: Cselényi Béla I. oszt. rendőrkapitányt.

Tb. főszámvevővé: Grega György alszámvevőt.

Tb. főorvosokká: dr. Neuwirth Elek és dr. Hartmann Lajos orvosokat és dr. Mosolyi Géza és dr. Nagy Géza tisztiorvosokat.

Tb. főmérnökké Grósz Emil mérnököt.

Tb. I. oszt. rendőrkapitánnyá Juhász Mór II. oszt. rendőrkapitányt.

Tb. alügyészekké: dr. Aranyossy Andor, dr. Darvas Sándor, dr. Halmi Félix, dr. Rhédeky László, dr. Szegő Zoltán, dr. Wirkmann Ármin ügyvédeket.

Tb. tisztiorvossá dr. Gurdélyi Gézát.

Tb. alszámvevőkké: Bászél Jenő, Blanár Antal számellenőröket, Köves Károly számvizsgálót.

Tb. aljegyzővé Barcs Lajos adótisztet.
Tb. rendőrfogalmazóvá dr. Kaiser Sándor
irodatisztet.

Tb. irodatiszteké Berzátzy Pál és Oravecz
István napidijasokat.

A megválasztott tisztviselők valamennyien.
továbbá a kinevezett tisztviselők a távol-
levő Sichermann Bernát, Stekker Károly,
dr. Weisz Béla, dr. Mosolyi Géza, dr. Hart-
mann Lajos, dr. Darvas Sándor, dr. Szegő Zol-
tán, dr. Gurdélyi Géza és Oravecz István ki-
vételével.

az 1886. évi XX. t.-c. 86. §-ában előirt esküt
a közgyűlés színe előtt letették.

Elnöklő főispán urnak a megválasztott tiszt-
viselőkhöz intézett üdvözlő szavára ugy a meg-
választott, mint a kinevezett tiszteletbeli tiszt-
viselők nevében dr. Kriebel Edgár polgármester-
helyettes mondott köszönetet.

Dr. Varga Kálmán bizottsági tag indítvá-
nyára:

a közgyűlés a főispán ur megnyitó és az új
polgármestert üdvözlő beszédét, valamint a pol-
gármesternek székfoglaló és illetve a polgármes-
terhelyettesnek a lemondást bejelentő beszédét a
jelen jegyzőkönyvben egész terjedelmében
megörökíteni határozza el és az összes bizott-
sági tagoknak kiadni rendeli.

Ezen határozat kimondása után dr. Grósz
Sándor az alábbi szavakban mondott köszöne-
tet megválasztásáért:

Méltóságos Elnök Ur!

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Mint az egyetlen új tisztviselő szükségét
érzem annak, hogy külön is hálás köszönetet
mondjak azért a kitüntető bizalomért és meg-
tiszteltetésért, hogy Kassa szab. kir. város tiszti
főügyészi állására csekély személyemet érde-
mesnek találták.

Nincsenek érdemeim, amelyek feljogosíta-
nának arra, hogy ezt a nagy kitüntetést érde-
meim elismeréséül tekintsem és nem áll olyan
gazdag mult a hátam mögött, nem tekinthetek
vissza olyan érdemekben gazdag pályafu-
tásra, amely után gyakran a legszivósabb ener-
gia is lankadtan keresi a csendes révet, ahol
megpihenjen s fáradtságos munkájának gyümöl-
csét élvezze.

Azt a diszes és jelentőségteljes hivatalt, a
melynek vezetésével az önök előlegezett bizalma
engem megtisztelni kegyes volt, korántsem te-
kintem tehát révnek, ahonnan a nyugalom ké-
nyelmes hajléka int felém, hanem inkább úgy
érzem, hogy csak most kerülök ki a küzdelmes
nyílt tengerre, most szállok fel az utra készen
álló, göztől duzzadó hajóra, amelynek erős

kezű és tiszta fejű új kormányosával, munká-
ban kipróbált, fegyelmezett és hűséges személy-
zetével együtt az én vállamra is rá fog nehe-
zedni a terhes, de tiszteletreméltó feladat, hogy
t. i. a hajó utasainak, Kassa városnak és
összes polgárainak jogai, vagyona s jóléte fölött
becsülettel és lelkiismerettel őrkdjünk.

Hogy miképen fogok ennek a nehéz fel-
adatnak megfelelni s képes leszek-e az önök
előlegezett bizalmát kiérdemelni, azt majd a
jövő fogja megmutatni. Én a magam részéről
hiszem és érzem, hogy igen. Mert lelkiismeret-
tesnek lenni és az igazságra törekedni sohasem
esett nehezemre, nem fog tehát nehezemre esni
a jövőben sem. Igazság és lelkiismeretesség!
ezzel fogok törekedni az Önök kitüntető bizal-
mát viszonzni és kiérdemelni.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után kime-
ritve lévén a tárgysorozat,

elnöklő főispán ur kijelentette, hogy a tiszt-
újító közgyűlés eljárását befejezte és a közgyű-
lés jegyzőkönyvének hitelesítése céljából határ-
időül 1914. április 17. napjának délelőtti 10 óráját
tüzte ki s azzal a város tanácsát s az e célból a
közgyűlés által kiküldött Deák Gyula, dr. Glück
Lipót, dr. Halmi Pál, Kemény Géza, Kozák
János és Rozmann Andor biz. tagokat bizta
meg.

Ezek után elnöklő főispán ur a közgyűlést
a bizottsági tagok lelkes éljenzése mellett be-
rekeszti.

Erről a főispán ur öméltósága, a városi
tanács és az érdekeltek értesítendők.

Dr. Polák Gyula
h. jegyző.

JEGYZŐKÖNYV

*Felvételett Kassán, a hitelesítő tanács 1914. évi ápri-
lis hó 17-én tartott üléséből.*

Elnök: Sziklay Ede főispán.

Jelen voltak:

Dr. Kriebel Edgár polgármesterhelyettes, Varga
Kálmán, dr. Vukovics Károly tanácsnokok, Rössler
István tb. főjegyző, Rozsics Jenő főszámvevő, Blanár
Zoltán aljegyző, Deák Gyula, dr. Glück Lipót, dr.
Halmi Pál, Rozmann Andor törvényhatósági bizott-
sági tagok.

A folyó évi április hó 16-án megtartott tisztújító
közgyűlés jegyzőkönyve felolvastatván,

az hitelesített s hiteles másolatban a m.
kir. belügyminiszter urhoz felterjesztendő.

főispán.